

نگار و نگار

۱۴

سوزنی - شاعر سوزنی

۱۵

زینبیدہ (ربا رحیم)

۱۶

سوزنی زبید تخلص چشم تیرت اگر

سوزنی زبید تخلص چشم تیرت اگر

چشم ہوشم نازینے جز نگاہ اوندید

غمرہ پرور مہ جینے جز نگاہ اوندید

عشوہ گر حسن آفرینے جز نگاہ اوندید

بازراکت دور بینے جز نگاہ اوندید

چوں بنار آید ظہیر از چشم او بیرون نگاہ

۳۶۲

۳۲

چند جا ناخانہ آئیندی افتد براہ

چوں نگاہ پر خارے جام از چشمے کشد

دیدہ عاشق سے گلہام از چشمے کشد

تار چہاں نگاہ ہے دام از چشمے کشد

مردک یک آنہ بادام از چشمے کشد

بچو صید سے می ندانستم اسیر انجام را

۳۶۳

۳۳

می کشیدم از گنگہ عطسہ گل بادام را

می نماید نیزہ با در ہم صف مگر گال در پست

نیزہ بردارے بچشم نامی آید کہ کیت

بیم و پاک کا فران از چشم او بیوچ نیست

جز جلالی دیگرے و چشم نمی اندر کہ پست

چوں سوار یکہ تازے کز سپاہ آید بروں

۳۶۴

۳۴

۱۵۶

سوزنی زبید تخلص چشم تیرت اگر
غمرہ پرور مہ جینے جز نگاہ اوندید
عشوہ گر حسن آفرینے جز نگاہ اوندید
بازراکت دور بینے جز نگاہ اوندید
چوں بنار آید ظہیر از چشم او بیرون نگاہ
چند جا ناخانہ آئیندی افتد براہ

بچو صید سے می ندانستم اسیر انجام را
می کشیدم از گنگہ عطسہ گل بادام را
نیزہ بردارے بچشم نامی آید کہ کیت
جز جلالی دیگرے و چشم نمی اندر کہ پست
چوں سوار یکہ تازے کز سپاہ آید بروں

کعبال توفیق نام داشت کہ توفیق
مال اوست
زخیات اللغات
دوبیت
کعبال توفیق نام داشت کہ توفیق
مال اوست

نگاه بیمار

له بیم ام خارفا - شارب
سردن کشر سردت «
طه لانی بونی - شارب
سردن کشر سم بال است «
طه چشم بربین - یعنی جینی
بند کردن چشم و قبول بیمار
امراض کردن او اغش
نمودن «

	از صف مرغگان خونریزش نگاه آید بروں	
	یک نگاهش در علاج درو ما بخوار ما	صدیحائی کند از چشم خود دلدار ما
	یار بهرام بخاری بر خلاف یار ما	در تماشا چشم پایش کند تیمار ما
۳۵	سوس او چشمش نظر ز دیده از یاراں کند	۳۶۵
	بچو میارست که تا پر پیسری پنهان کند	
	از نگاه شوق می منیم روی یار خویش	بے تکلف در سخن با شیم با دلدار خویش
	باتنی گوید و آلا با یار نا بهنجار خویش	می نرجد یار ما از شسته وید یار خویش
۳۶	سویت از بے اختیاری گرنگا ہے کرده ایم	۳۶۶
	آنچنان رنجیده گویا گنا ہے کرده ایم	
	تا ب حسن او ندار و دیده امیدوار	از نگاه یار خود باشد دل من بمقرار
	نقش حال من کشد کلک حزرین نامدار	چشم خود را بسته ام از شرم حسن آن نگار
۳۷	از حیا پوشیده ام چشم و ز شوق و دست	۳۶۷

۱۵۸
طه حزیب اصفغانی - شارب
سردن کشر سردت «

ی چید تارنگه وز دیده چون گریه پوست

از بی وحدت نگارم سانه چشمش کین

بے خبر استاده در هو شان چشمش صف صیف

وز نگاره نیم مستش جرعه بخشد شرف

بر دزدوق او یکه از نکتہ سبحان سلعت

ساقیم ام وز رنگ تازه در آب ریخت

۳۶۸

۳۶

کزنگه پیشش دارد در شراب آب ریخت

اسه ولا نقش نگارش از کلام روشن است

نسبت چشم و نگارش صورت جان و تن است

نقش او آینه و انوار او عکس افکن است

از بلاغت در سخن نمودش کارین است

چون نگاه لطف او بر صنعت نقش فتاد

۳۶۹

۳۶

دیده تصویر او چشمی بروی من کشاد

اشک مبارک

۲۶

۲۱

کرده ام در نقش اشک از مرغان موقلم

یا فتم ز خسار یوسف در خور لوج رقم

خوش مداور روشن از آب گهر آمد بهم

گوسه بیعت برده ام از نکتہ سبحان عجم

الحمد لله رب العالمین
والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله
الطيبين الطاهرين
الذين هم اجزى الناس
عند الله تعالى
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله
الطيبين الطاهرين
الذين هم اجزى الناس
عند الله تعالى

و شایه که در آن (بهار جم)

اشک بباران

اشک حسرت در اشک از حسن

اشک از دیده پاکیزه

اشک از آینه (اصف اللغات)

اشک از شادن گریه کردن

اشک از چرخ گریه کردن

۱	اشک حسرت می چکد از دیده ارزنک چسب می کنند اهل نظر بر حسن تقسم آفرین	۳۶۰
از کمال رنج و حیرت قطره را وارد بکفت	یاقت چون میاز آب قطره اشک شرف	اشک هر می نشاند بحر از چشم صدف
۲	لیک تواند که از خود قطره پیداکند قطره قطره سیل اشک چشم تو دریا کند	۳۶۱
اشک اختری چند از دیده چرخ برین	در غم آفت چو اشک پاک یز در برین	اشک غم ابر برید بار و چشم سرگین
۳	تا بچو ش آید محیط رحمت پروردگار کشتی هست رساندناحتند ایم بر کنار	۳۶۲
چو ش در یاد صدف از کثرت نیان اشک قاسم شهید فرود از فکرت خودشان اشک	ابر چشمش تا بیار و بر زمین باران اشک از غم آفت بر بحر چشم او طوفان اشک	

اشک را با حشر تشبیه دانند
اشک از دیده جتن با
اشک از آینه (اصف اللغات)

۱۶۰
اشک بباران
اشک از چرخ گریه کردن
اشک از شادن گریه کردن
اشک از آینه (اصف اللغات)

اشک و باران

مردم از شکر سرم از دست

غمخواران گشتند در لاسا دادن

ز غم غمخواران گشتند در لاسا دادن

۳۶۲	بهر را چون آب چشم اولباب می کند موج اشکش بسخن اظهار مطلب می کند	۴
از غم آمت سراپا خاطر او مضمحل موج دریایش طوفان غمش گرد و خجل	شد غمش وابسته دل چون ضمیر متصل چون صدق دست ظهوری از پیکرین دل	
۳۶۳	آستین می کشد بر دیده دریا س غم برنجو شد تا باشک از سیند گوهر با س غم	۵
از غم آن اشک تر چشم گل تراشکبار لاله را داغ ز اشک لاله گون در لاله زار	بر گل آن اشک گلگون در چمن بلبل نثار رنگ تضرین مفید بخیم رنگ بهار	
۳۶۵	غنچه اشکش چراهنک گلستان می کند گل ز شبنم بکجه چاک گریا می کند	۶
اشک شورش تلخ سازد کام اشک بگریز اشک بعلی در غم آمت چو ریزد در زمین	می کند اشک غم او اشک شامی از خیز اشک کوهی را کند اشک است چو پیز	

شادان در آصف اللغات
۵۵ اشک غم بیخواران
(آصف اللغات)
۵۵ اشک شادان بیخواران
کویات شادان از دست بیخواران
(آصف اللغات)
۵۵ اشک بیخواران

۱۹۱

۵۵ اشک کرم بیخواران
(آصف اللغات)
۵۵ اشک ناست اشک کرم
خفت بیخواران (آصف اللغات)

اشک بنبارک
در وصف اللغات
اشک بنبارک
در وصف اللغات
اشک بنبارک
در وصف اللغات

آب چشم اشکبارش غیرت اشک سحاب اشک گرمش می کند دلداری اشک کباب	۳۶۶
خنجره پاه اشک گلگون انیمش وا کند ناله بلبل بگلشن شور غم بر پا کند	فکر عالی گر صفات آه را انشا کند اشک گلشنش چو گلر اورچن بسوا کند
دیده اشک فشانند گریه گشت چمن صد گل اشک آورد یک تخم اشکش از زمین	۳۶۷
کرد مضمون ظهوری صورت کفین ظهور	شهره اشکش در اقصای بلاغت ورود
برق اشک بسوزد خواب از چشم حور	تا چراغ محفل خلد برین شد شمع طور
صبح صداق می نماید آفتاب از تاب اشک شام چون آینه روشن بود هتاب اشک	۳۶۸
خوشه اشک که وار خیل امت را بکام فکر حساب از دماغ است بقبول نام	دانه اشک برار و از زمین نخل مرام دانه اشک آورد مرغ اجابت را بدام

۱۶۴
اشک بنبارک
در وصف اللغات
اشک بنبارک
در وصف اللغات
اشک بنبارک
در وصف اللغات

۱۰	شمع روشن شد چو اشک از دیده پینا افتاند خوشتر برداشت است دانه انجی افتاند	۳۷۹
دایه این شیر خواره جو فرود می بری می کشاید دامن آنغوش حیرت این	چشم او گهواره اشک است طفل نازنین طفل اشک او چو از گهواره افتد بر زمین	
۱۱	مادر گیتی بیالینش مناعا تے کند کودک نادان بدست و پا اشارتے کند	۳۸۰
عاجز از تشخیص عیسی اندیشی عجیب او نه پر پیروز چشم و شاکر حکم نصیب	چشم بیمارش بود بیمار چشم را طبیب درد عاشق را علاج است در دست قلیب	
۱۲	شور با اشک بهر زگرین بیمار اوست عاشق بیمار او دل داده بیمار اوست	۳۸۱
عاشقت مست است از سر و سرش شاد کام دور جام چشم ره بر دور گرد و درام	شیشه اشک تو می یزوی وحدت بجام حلت این می نماید حرمت می را حرام	

اشک او گیتی کنایه از دنیا ۱۱
سکه نانات بوی او از خوش
تا گزیند که تا سال استوار بخت
کار کند در ناله بگریه و در ناله
دری نماند ۱۱
سکه چشم بیمار چشم را طبیب
صفت اوست در علاج است در دست قلیب
عاشق چشم ۱۱

۱۶۳

عاشق در بیمار چشم را طبیب
عاشق بیمار او دل داده بیمار اوست
عاشق در بیمار چشم را طبیب
عاشق بیمار او دل داده بیمار اوست
عاشق در بیمار چشم را طبیب
عاشق بیمار او دل داده بیمار اوست

اشک ببارک

شیشه ماهانه از آسمان

دانه ماهی بر سر انسان

نقطه اشک با صلا لوز

چهار ظاهر (در کرم)

نقطه سودا بر قطبیه

گردل است و این را نقطه سودا

نقطه اشک در کرم

۱۳	شیشه ماه است بر هر قطره اشک فدا قطره زیر شیشه اشک نمی گردد جدا	۳۸۲
	دانه های اشک همچون شوره بر اشک گوهر نایاب می داند مگر سر اشک	
۱۴	دانه های سحر اشک نیاید در شمار از شمار را و خیر بود بدست سحر دار	۳۸۳
	نقطه اشک از همین اشک تو نیاید در نقطه ترس شود بر نقطه اشک فدا	
۱۵	نقطه اشک در مقابل کس ندیدم در جهان نقطه اشک است بودم کز بد و آسمان	۳۸۴
	بیضه اشک تو دار و چو مهر است آب تاب بیضه زرشده ز شرم او بخریب و حجاب	
	بیضه کافور شد از چلت آب آب از دامت بیضه افلاک استر حجاب	

نقطه اشک در کرم
نقطه اشک در کرم
نقطه اشک در کرم
نقطه اشک در کرم
نقطه اشک در کرم

۱۶
نقطه اشک در کرم
نقطه اشک در کرم
نقطه اشک در کرم
نقطه اشک در کرم
نقطه اشک در کرم

المنهج في طب العيون

له نظر افادون - ذليل
خوار شدن (بهر عجز)
عکس یعنی برعکس
عکس عیون است یعنی تصویر

عکس "عکس برعکس - یعنی برعکس
دآصف الطائفات
عکس یعنی عیب یا شایسته

۱۶۶
عقودت که شکر سوم مال است
عکس خنده زدن یعنی عیب
زودن (در عیب)

۱۹	قطره اشک تو تا از چشم ترا افتاده است دانه لولو صدف را از نظر افتاده است	۳۸۸
	دلبرم در نقش اشکش عکس خوی بان جهان در عجم عاشق زریزدا اشک از چشم تپان	
	این عکس شعور نیل سیرت بر عکس تپان در نجات ز چشم دلبرم زیبا - و ایا	
۲۰	خامه ام چون زرداوسه در عرش پاشیده اشک دست آں غمخوار امت از رخس بر چیده اشک	۴۸۹
۲۲	سر مه چشم مبارک	
	سر مه چشم ترا خواهم به تصویر سه کشت گشتم از نظم سخن سجان عالم مستفید	۲۶
	طبع روشن از بگذارم که گرد و نا امید منتخب کردم ز صد افکار مضمون مفید	
۱	زینت چشم سیامت داورنگ سر مه را شد ز مژگان عیان گه باش رنگ سر مه را	۴۹۰
	خنده زودمانی که نقش تو تیا به حال است نقش چشم سرگین بالمحققش کامل است	

سرمدی بیکار

۱۰۰۰۰ (سرمدی بیکار)

زناکه در تصویر چشم سرمد سائیش و اخلاص است	باز نقش سرمد را بیقین نه کاره عاقل است
۳۹۱	(سرمد زنا) چشمش نشد مشت پذیر سرمد و ال کثرت مژگان اورا نقش روت سرمد و ال
۳۹۲	از جواب من خجل گشت و بجلت سرمد خورد حجت بار و خلاص من بکار او خورد
۳۹۳	سرگین چشم تو شد تا در نگاه او عیال از ادب ستاده بیله در میان او نهال
۳۹۴	میل می گرد فداسه سرگین مژگان تو چشم آن ارد که بیند سوسه خود میلان تو
	تا کشد او از زناکت سرمد و بنا که دار این عصا سے آبنوس آمد مرخصه را بکار

۱۴۶

بافتن و بکار خوردن (اصف اللغات)

کود و بنا کار کردن (اصف اللغات)
گرفتن (کتابه از حیرت حیرت حیرت)
شدن (اصف اللغات)
سرمد و بنا کار خوردن (اصف اللغات)
از چشم بکار خوردن (اصف اللغات)
بکار آمدن و بقیه (اصف اللغات)

سرمدیہ چشم نمک
 سہ ایضاً زندون زندان چنان
 کردن کہ بخنی زندان است در دست راست
 کردن برابر زندون خاموش
 شدن و خاموش کردن در دست چپ
 کردن (بہار) بریل لان
 کردن گوی - کن باخلاقین
 (در دست چپ)

زندون کہ در دست راست
 چشم سوم دوست
 چشم ششک شاعر سہرورد
 چشم سوم مال دوست و ایہام

ناتوان چشمش خموشی می نماید اختیار		حسن تو جیسے بہ ایما - سر سہرورد مگر گمان بار
۴۹۴	سرمد دان او چو بر لب جہر خاموشی زند سر مگین و نبالہ اولاد سرگوشی زند	۵
مردک لیلا و چشم نازک او محل است چشم او بر آسمان چون بجنوں مالک است		دیدہ ام بجنوں نگاہ من براہ منتر کانت وہ چہ تاثیر کے کیسی لاش مرقش دست
۴۹۵	می زند پہلو زلفش سرمد و نبالہ وار با ہبار ناقہ ریلے است مجنوں در قطار	۶
چوں براری میل پاکت راز چشم سرمد ہمت میل از زبان سرمدہاں صریح خطا		شہید از دل صد غبار خاطرش در یک ادا گرد پاست نیزہ برداران ست گوی دیو
۴۹۶	کے نظر اقد ترا بر خاک سہ شائستہ بدو سرمات و ان مگر گمان از ندبالاز گرد	۷
احتیاج سرمد نبود از سپے چشم حسین حیلہ و نبالہ وار سرمدہاں دوست این		

۱۶۸

کثرت مرگان بود تعریف چشم سرگین

گفت تا تیرم والا آرس همین است و هم

۴۹۷

حسین بالادست تائید خیال تو کند

سرمد در چشم سیه از سایه ابرو کند

فکر جانی شد و لا بر فکرت خسر و شمار

فکر با دارد به تخمین سخن ما افتخار

سرمدان تا سرمد حاضر کرد پیش چشم یار

شد نگاه (سرگین چشم) بشیرنگ سوار

۴۹۸

آنچهار با و پایش چشم مارا سرمد داد

خاک پاے او چشم خسر وان مست نهاد

سرگین چشمش مگر سرمد دارد برتری

نیست قدر صنعت پیش صنع داوری

هر سفری ران باشد رتبه پنجم سربری

نیست مکن ای مسجی با میجا همسری

۴۹۹

سرمدان را بسته بود به آن چشم سیاه

زانکه دارد سرمدان با چشم او یک میل راه

سرمدان سرمدان چشم چون چشمی کشاد

میل مرگان میدو در صف پای او صبح او

۱۶۹

له تاثیر تخلص مافان که نشانی
دوست گذشت و سرمد از دست
کله آلبانه تا دوست بود و در چشم
سرمد از دست
کله آلبانه تا دوست بود و در چشم
سرمد از دست
کله آلبانه تا دوست بود و در چشم
سرمد از دست

سرمدان یعنی پیش
کله آلبانه تا دوست بود و در چشم
سرمد از دست

کہ جن میں معنائی شاعریت ہو

۱۶۱
۱۶۰
۱۵۹
۱۵۸
۱۵۷
۱۵۶
۱۵۵
۱۵۴
۱۵۳
۱۵۲
۱۵۱
۱۵۰
۱۴۹
۱۴۸
۱۴۷
۱۴۶
۱۴۵
۱۴۴
۱۴۳
۱۴۲
۱۴۱
۱۴۰
۱۳۹
۱۳۸
۱۳۷
۱۳۶
۱۳۵
۱۳۴
۱۳۳
۱۳۲
۱۳۱
۱۳۰
۱۲۹
۱۲۸
۱۲۷
۱۲۶
۱۲۵
۱۲۴
۱۲۳
۱۲۲
۱۲۱
۱۲۰
۱۱۹
۱۱۸
۱۱۷
۱۱۶
۱۱۵
۱۱۴
۱۱۳
۱۱۲
۱۱۱
۱۱۰
۱۰۹
۱۰۸
۱۰۷
۱۰۶
۱۰۵
۱۰۴
۱۰۳
۱۰۲
۱۰۱
۱۰۰
۹۹
۹۸
۹۷
۹۶
۹۵
۹۴
۹۳
۹۲
۹۱
۹۰
۸۹
۸۸
۸۷
۸۶
۸۵
۸۴
۸۳
۸۲
۸۱
۸۰
۷۹
۷۸
۷۷
۷۶
۷۵
۷۴
۷۳
۷۲
۷۱
۷۰
۶۹
۶۸
۶۷
۶۶
۶۵
۶۴
۶۳
۶۲
۶۱
۶۰
۵۹
۵۸
۵۷
۵۶
۵۵
۵۴
۵۳
۵۲
۵۱
۵۰
۴۹
۴۸
۴۷
۴۶
۴۵
۴۴
۴۳
۴۲
۴۱
۴۰
۳۹
۳۸
۳۷
۳۶
۳۵
۳۴
۳۳
۳۲
۳۱
۳۰
۲۹
۲۸
۲۷
۲۶
۲۵
۲۴
۲۳
۲۲
۲۱
۲۰
۱۹
۱۸
۱۷
۱۶
۱۵
۱۴
۱۳
۱۲
۱۱
۱۰
۹
۸
۷
۶
۵
۴
۳
۲
۱

۱۶۲
۱۶۱
۱۶۰
۱۵۹
۱۵۸
۱۵۷
۱۵۶
۱۵۵
۱۵۴
۱۵۳
۱۵۲
۱۵۱
۱۵۰
۱۴۹
۱۴۸
۱۴۷
۱۴۶
۱۴۵
۱۴۴
۱۴۳
۱۴۲
۱۴۱
۱۴۰
۱۳۹
۱۳۸
۱۳۷
۱۳۶
۱۳۵
۱۳۴
۱۳۳
۱۳۲
۱۳۱
۱۳۰
۱۲۹
۱۲۸
۱۲۷
۱۲۶
۱۲۵
۱۲۴
۱۲۳
۱۲۲
۱۲۱
۱۲۰
۱۱۹
۱۱۸
۱۱۷
۱۱۶
۱۱۵
۱۱۴
۱۱۳
۱۱۲
۱۱۱
۱۱۰
۱۰۹
۱۰۸
۱۰۷
۱۰۶
۱۰۵
۱۰۴
۱۰۳
۱۰۲
۱۰۱
۱۰۰
۹۹
۹۸
۹۷
۹۶
۹۵
۹۴
۹۳
۹۲
۹۱
۹۰
۸۹
۸۸
۸۷
۸۶
۸۵
۸۴
۸۳
۸۲
۸۱
۸۰
۷۹
۷۸
۷۷
۷۶
۷۵
۷۴
۷۳
۷۲
۷۱
۷۰
۶۹
۶۸
۶۷
۶۶
۶۵
۶۴
۶۳
۶۲
۶۱
۶۰
۵۹
۵۸
۵۷
۵۶
۵۵
۵۴
۵۳
۵۲
۵۱
۵۰
۴۹
۴۸
۴۷
۴۶
۴۵
۴۴
۴۳
۴۲
۴۱
۴۰
۳۹
۳۸
۳۷
۳۶
۳۵
۳۴
۳۳
۳۲
۳۱
۳۰
۲۹
۲۸
۲۷
۲۶
۲۵
۲۴
۲۳
۲۲
۲۱
۲۰
۱۹
۱۸
۱۷
۱۶
۱۵
۱۴
۱۳
۱۲
۱۱
۱۰
۹
۸
۷
۶
۵
۴
۳
۲
۱

۱۶۳
۱۶۲
۱۶۱
۱۶۰
۱۵۹
۱۵۸
۱۵۷
۱۵۶
۱۵۵
۱۵۴
۱۵۳
۱۵۲
۱۵۱
۱۵۰
۱۴۹
۱۴۸
۱۴۷
۱۴۶
۱۴۵
۱۴۴
۱۴۳
۱۴۲
۱۴۱
۱۴۰
۱۳۹
۱۳۸
۱۳۷
۱۳۶
۱۳۵
۱۳۴
۱۳۳
۱۳۲
۱۳۱
۱۳۰
۱۲۹
۱۲۸
۱۲۷
۱۲۶
۱۲۵
۱۲۴
۱۲۳
۱۲۲
۱۲۱
۱۲۰
۱۱۹
۱۱۸
۱۱۷
۱۱۶
۱۱۵
۱۱۴
۱۱۳
۱۱۲
۱۱۱
۱۱۰
۱۰۹
۱۰۸
۱۰۷
۱۰۶
۱۰۵
۱۰۴
۱۰۳
۱۰۲
۱۰۱
۱۰۰
۹۹
۹۸
۹۷
۹۶
۹۵
۹۴
۹۳
۹۲
۹۱
۹۰
۸۹
۸۸
۸۷
۸۶
۸۵
۸۴
۸۳
۸۲
۸۱
۸۰
۷۹
۷۸
۷۷
۷۶
۷۵
۷۴
۷۳
۷۲
۷۱
۷۰
۶۹
۶۸
۶۷
۶۶
۶۵
۶۴
۶۳
۶۲
۶۱
۶۰
۵۹
۵۸
۵۷
۵۶
۵۵
۵۴
۵۳
۵۲
۵۱
۵۰
۴۹
۴۸
۴۷
۴۶
۴۵
۴۴
۴۳
۴۲
۴۱
۴۰
۳۹
۳۸
۳۷
۳۶
۳۵
۳۴
۳۳
۳۲
۳۱
۳۰
۲۹
۲۸
۲۷
۲۶
۲۵
۲۴
۲۳
۲۲
۲۱
۲۰
۱۹
۱۸
۱۷
۱۶
۱۵
۱۴
۱۳
۱۲
۱۱
۱۰
۹
۸
۷
۶
۵
۴
۳
۲
۱

۱۶۴
۱۶۳
۱۶۲
۱۶۱
۱۶۰
۱۵۹
۱۵۸
۱۵۷
۱۵۶
۱۵۵
۱۵۴
۱۵۳
۱۵۲
۱۵۱
۱۵۰
۱۴۹
۱۴۸
۱۴۷
۱۴۶
۱۴۵
۱۴۴
۱۴۳
۱۴۲
۱۴۱
۱۴۰
۱۳۹
۱۳۸
۱۳۷
۱۳۶
۱۳۵
۱۳۴
۱۳۳
۱۳۲
۱۳۱
۱۳۰
۱۲۹
۱۲۸
۱۲۷
۱۲۶
۱۲۵
۱۲۴
۱۲۳
۱۲۲
۱۲۱
۱۲۰
۱۱۹
۱۱۸
۱۱۷
۱۱۶
۱۱۵
۱۱۴
۱۱۳
۱۱۲
۱۱۱
۱۱۰
۱۰۹
۱۰۸
۱۰۷
۱۰۶
۱۰۵
۱۰۴
۱۰۳
۱۰۲
۱۰۱
۱۰۰
۹۹
۹۸
۹۷
۹۶
۹۵
۹۴
۹۳
۹۲
۹۱
۹۰
۸۹
۸۸
۸۷
۸۶
۸۵
۸۴
۸۳
۸۲
۸۱
۸۰
۷۹
۷۸
۷۷
۷۶
۷۵
۷۴
۷۳
۷۲
۷۱
۷۰
۶۹
۶۸
۶۷
۶۶
۶۵
۶۴
۶۳
۶۲
۶۱
۶۰
۵۹
۵۸
۵۷
۵۶
۵۵
۵۴
۵۳
۵۲
۵۱
۵۰
۴۹
۴۸
۴۷
۴۶
۴۵
۴۴
۴۳
۴۲
۴۱
۴۰
۳۹
۳۸
۳۷
۳۶
۳۵
۳۴
۳۳
۳۲
۳۱
۳۰
۲۹
۲۸
۲۷
۲۶
۲۵
۲۴
۲۳
۲۲
۲۱
۲۰
۱۹
۱۸
۱۷
۱۶
۱۵
۱۴
۱۳
۱۲
۱۱
۱۰
۹
۸
۷
۶
۵
۴
۳
۲
۱

۱۶۵
۱۶۴
۱۶۳
۱۶۲
۱۶۱
۱۶۰
۱۵۹
۱۵۸
۱۵۷
۱۵۶
۱۵۵
۱۵۴
۱۵۳
۱۵۲
۱۵۱
۱۵۰
۱۴۹
۱۴۸
۱۴۷
۱۴۶
۱۴۵
۱۴۴
۱۴۳
۱۴۲
۱۴۱
۱۴۰
۱۳۹
۱۳۸
۱۳۷
۱۳۶
۱۳۵
۱۳۴
۱۳۳
۱۳۲
۱۳۱
۱۳۰
۱۲۹
۱۲۸
۱۲۷
۱۲۶
۱۲۵
۱۲۴
۱۲۳
۱۲۲
۱۲۱
۱۲۰
۱۱۹
۱۱۸
۱۱۷
۱۱۶
۱۱۵
۱۱۴
۱۱۳
۱۱۲
۱۱۱
۱۱۰
۱۰۹
۱۰۸
۱۰۷
۱۰۶
۱۰۵
۱۰۴
۱۰۳
۱۰۲
۱۰۱
۱۰۰
۹۹
۹۸
۹۷
۹۶
۹۵
۹۴
۹۳
۹۲
۹۱
۹۰
۸۹
۸۸
۸۷
۸۶
۸۵
۸۴
۸۳
۸۲
۸۱
۸۰
۷۹
۷۸
۷۷
۷۶
۷۵
۷۴
۷۳
۷۲
۷۱
۷۰
۶۹
۶۸
۶۷
۶۶
۶۵
۶۴
۶۳
۶۲
۶۱
۶۰
۵۹
۵۸
۵۷
۵۶
۵۵
۵۴
۵۳
۵۲
۵۱
۵۰
۴۹
۴۸
۴۷
۴۶
۴۵
۴۴
۴۳
۴۲
۴۱
۴۰
۳۹
۳۸
۳۷
۳۶
۳۵
۳۴
۳۳
۳۲
۳۱
۳۰
۲۹
۲۸
۲۷
۲۶
۲۵
۲۴
۲۳
۲۲
۲۱
۲۰
۱۹
۱۸
۱۷
۱۶
۱۵
۱۴
۱۳
۱۲
۱۱
۱۰
۹
۸
۷
۶
۵
۴
۳
۲
۱

۱۶۶
۱۶۵
۱۶۴
۱۶۳
۱۶۲
۱۶۱
۱۶۰
۱۵۹
۱۵۸
۱۵۷
۱۵۶
۱۵۵
۱۵۴
۱۵۳
۱۵۲
۱۵۱
۱۵۰
۱۴۹
۱۴۸
۱۴۷
۱۴۶
۱۴۵
۱۴۴
۱۴۳
۱۴۲
۱۴۱
۱۴۰
۱۳۹
۱۳۸
۱۳۷
۱۳۶
۱۳۵
۱۳۴
۱۳۳
۱۳۲
۱۳۱
۱۳۰
۱۲۹
۱۲۸
۱۲۷
۱۲۶
۱۲۵
۱۲۴
۱۲۳
۱۲۲
۱۲۱
۱۲۰
۱۱۹
۱۱۸
۱۱۷
۱۱۶
۱۱۵
۱۱۴
۱۱۳
۱۱۲
۱۱۱
۱۱۰
۱۰۹
۱۰۸
۱۰۷
۱۰۶
۱۰۵
۱۰۴
۱۰۳
۱۰۲
۱۰۱
۱۰۰
۹۹
۹۸
۹۷
۹۶
۹۵
۹۴
۹۳
۹۲
۹۱
۹۰
۸۹
۸۸
۸۷
۸۶
۸۵
۸۴
۸۳
۸۲
۸۱
۸۰
۷۹
۷۸
۷۷
۷۶
۷۵
۷۴
۷۳
۷۲
۷۱
۷۰
۶۹
۶۸
۶۷
۶۶
۶۵
۶۴
۶۳
۶۲
۶۱
۶۰
۵۹
۵۸
۵۷
۵۶
۵۵
۵۴
۵۳
۵۲
۵۱
۵۰
۴۹
۴۸
۴۷
۴۶
۴۵
۴۴
۴۳
۴۲
۴۱
۴۰
۳۹
۳۸
۳۷
۳۶
۳۵
۳۴
۳۳
۳۲
۳۱
۳۰
۲۹
۲۸
۲۷
۲۶
۲۵
۲۴
۲۳
۲۲
۲۱
۲۰
۱۹
۱۸
۱۷
۱۶
۱۵
۱۴
۱۳
۱۲
۱۱
۱۰
۹
۸
۷
۶
۵
۴
۳
۲
۱

از نگاه موت در گمان بیاہ اسے ناز نہیں		سرگین شد چشم زنج از سالی کہ میگویی جزئی	
۱۶	گشت روشن چشم من چشم ترا تا دیدہ ام	۵۰۶	سرمد چشم تو باشد تو تیا سے دیدہ ام
	خانہ چشم من آباد است از عکس نگار		مردمک در چشم من از قامت بالاسے پار
۱۸	سرمد آن ز کس میگوں خرابت کرده است	۵۰۷	دوا از ساقی کرا فیوں در شربت کرده است
	در صفات سرمد او تا ز بانم بند شد		شوق میج (سرگین پیش) اولادہ چند شد
۱۹	یارین خیلے ز حین مدحتش خرسند شد	۵۰۸	فکرت شکوت تبصیرین مدس بند شد
	یا چشم سرمد سائے گوشہ گیرم کرده است		دام یک تارنگ کوئی اسیرم کرده است
۳۸	بہار مبارک	۳۳	

بیتا بیکار

رہا ہے (میں نے تصویر کشی کی)

میں نے تصویر کشی کی (میں نے تصویر کشی کی)

میں نے تصویر کشی کی (میں نے تصویر کشی کی)

میں نے تصویر کشی کی (میں نے تصویر کشی کی)

میں نے تصویر کشی کی (میں نے تصویر کشی کی)

مائی ناواں چو نقش خامہ بینی کند	طبع اوبے وجہ در پرواز رنگینی کند
اوبہ اصلاح رستم اظہار خود بینی کند	نا تو اس میں در قبول را سے من بینی کند

۵۰۹	من بچشم دور میں برداشتم نقش دیگر دیدہ باریک سے بیناں راست مقبول نظر
-----	--

اے والا بگر چہا باریک بینی کردہ ایم	سوسے مگر کماں را قلم در نقش بینی کردہ ایم
می سزد مارا اگر در نقش بینی کردہ ایم	ماچہ مضمون آفرینی (می بینی) کردہ ایم

۵۱۰	دست ما از خامہ مجب نظر از می کند کراوب دعوا سے اعجاز مجازی می کند
-----	--

ہندیان گویند میں امیں کہ امر دیدن است	گفتہ ام حاشاکہ اسم مسعد پندین است
میں عدیل غیشل است یا سے نیرت و شرت است	اے والا این ناخیز بینی بہ تحقیق من است

۵۱۱	حسن ماخذ در سخن تعمیر نیست بینی می کند ویدہ ام در نقش اوبہ باریک بینی می کند
-----	---

۱۴۳

میں نے تصویر کشی کی (میں نے تصویر کشی کی)

میں نے تصویر کشی کی (میں نے تصویر کشی کی)

بیتی بیبارک

سکه بند شدن یعنی بندگی پریشانی

(اصف اللغات)

سکه بند شدن زبان در بندگی خداوند

زبان و بار سخن نماندن (اصف اللغات)

سکه

(اصف اللغات)

سکه باریک بین آنکه پستان نظر

سکه (اصف اللغات) او باریک بینی

سکه

سکه (اصف اللغات)

سکه (اصف اللغات)

بچه چو بینی شد زبان از آمد مضمونش بند
صورت تصویر شد باریک بینی را پسند

تا بوضوح حسن بینی فکرش من شد بلند
وز کتبی بینی شدم تا از شمال بهره مند

گلرخاں را کاغذ تصویر پستی بند شد
از شباک او بصیرت دیده را ده چند شد

۴

۵۱۲

بند آبی از کشا و پرو و نهش سر و دل
وز تنفس با او باد و بهاری محل

یعنی کوه از عروج یعنی او منفصل
از نزول آسب یعنی لولولالا نخل

در بلاغت صاحب انفا می در لقیب
از هوا جریان در گامش خطی بالاسب

۵

۵۱۳

دار ما از نیو چه بر آئینه عارض مقام
از ستوسری کند شق سخن آن لال نام

یعنی چهار او منقار طوطی یافت نام
در پس آئینه استاد و دانش هم کلام

در بوی سردی کرد و بگاشن تر زبان
کز سخن هایش طراوت می تراود از دهاں

۶

۵۱۴

سکه بند شدن یعنی بندگی پریشانی
سکه بند شدن زبان در بندگی خداوند
زبان و بار سخن نماندن (اصف اللغات)
سکه باریک بین آنکه پستان نظر
سکه (اصف اللغات) او باریک بینی
سکه (اصف اللغات)
سکه (اصف اللغات)
سکه (اصف اللغات)

۱۶۴
سکه بند شدن یعنی بندگی پریشانی
سکه بند شدن زبان در بندگی خداوند
زبان و بار سخن نماندن (اصف اللغات)
سکه باریک بین آنکه پستان نظر
سکه (اصف اللغات) او باریک بینی
سکه (اصف اللغات)
سکه (اصف اللغات)
سکه (اصف اللغات)

سکه بند شدن یعنی بندگی پریشانی
سکه بند شدن زبان در بندگی خداوند
زبان و بار سخن نماندن (اصف اللغات)
سکه باریک بین آنکه پستان نظر
سکه (اصف اللغات) او باریک بینی
سکه (اصف اللغات)
سکه (اصف اللغات)
سکه (اصف اللغات)

بیتنی تبارک

له انگشت نهادن بر سبزه زلفت
و معترض کردن در نصف اللغات

له انگشت در زانگشت بیان
در سبزه و سبزه نام دارد در نصف اللغات

له انگشت تشبیه انگشت شتر
در تشبیه بر زانگشت تشبیه

له انگشت شهادت
در تشبیه بر زانگشت تشبیه

له انگشت شهادت انگشت
در تشبیه بر زانگشت تشبیه

بیشینه نهاد انگشت بر انگشت دراز می نماید همچو (انگشت تشبیه در نماز)	ناخن از ابرو بود تا اید شمشیر مجاز آسمان ترسد اگر انگشت بر دار و نماز
۵۱۵	مثل انگشت شهادت در سخن انداز اوست از مبه عارضی بین شوق القمه اعجاز اوست
غنچه بینی چو از بالیدن منخر شگفت خاطر گل باه گلشن از نسیم تر شگفت	از موابهات تنفس عارضی لب شگفت در خیابان قلند راین گل و گد شگفت
۵۱۶	بست چو بینی بگلزار پلاعت نو گل غنچه نازک بینی خط کش چو بلبل
زیر طاق ابرو پیشش همی ستون و اما خشد هوا زین رگد زول اسکون	راست همچو نیله سوسه و ماغش بر منون گد یک تحرک آبه از دماغ آرد برول
۵۱۷	خارج از تحرک مقرر ما شود آب کثیف وز سکون پیدا شود در قلب تحرک لطیف

۱۷۵

له این غنچه است که ماریان
بجای آن تشبیه خلاف نوع چو زلفت
بظهور آید
شکله خطیبی زانگشتن - اقلید
چو زانگشت (چو زانگشت)
لک سکون در بخای بینی زانگشت
تکین غلبه است که طاعت
صحت باشد
له تحرک لطیف جان
حکمت غلبه است

بیت مبارک

کتاب الفیاض فی فضائل المسجد النبوی
بیت در شام (فیضان اللغات)
کتاب بیت الحرام - غلام زکریا
(مسائل اللغات)
کتاب الفیاض فی فضائل مسجد نبوی
کتاب مسائل اللغات - غلام زکریا
کتاب بیت الحرام - غلام زکریا
کتاب الفیاض فی فضائل مسجد نبوی
کتاب مسائل اللغات - غلام زکریا

طاق ابرویش برواق مسجد بیت الحرام	آن حین صاف صحن مسجد اقصیٰ شام
بینی او نبرے خال خطیبے رامقام	مردک پیش صف مگرگان او واروقیام
۱۰	گر چه باشد منبر او ز دیوان عرش پاک می گذار و صاحب او بینی خود را بخاک
می رود در کوچے سر بسته راه مستقیم	دوره بینی بیک دیوار او گرد و دو نیم
چون برون آید نگلشن می برد او را نسیم	زیر ره پاک تنفس از مشام او شمیم
۱۱	آنچه داخل از نفس گردید تائید حیات و آنچه برمی آید از بینی کند تصنیع اوات
گشت مهر وحدت پرست از تیر وحدت ستفید	کاتب قدرت الف را بر رخ از بینی کشید
مشرکان را دیده سالک الف بر سینه دید	بت پرستان را نمی بینی بدل خار سے غلید
۱۲	زمره وحدت پرستان فوج حق بینی کشد حلقه پاؤ گوشش خود زین حلقه بینی کشد

۱۶
کتاب الفیاض فی فضائل مسجد نبوی
کتاب مسائل اللغات - غلام زکریا
کتاب بیت الحرام - غلام زکریا
کتاب الفیاض فی فضائل مسجد نبوی
کتاب مسائل اللغات - غلام زکریا
کتاب بیت الحرام - غلام زکریا
کتاب الفیاض فی فضائل مسجد نبوی
کتاب مسائل اللغات - غلام زکریا

<p>خواست بگذشتن ازین ه تا سر او شد قلم یاقت نقش بینی خمدار تو حسن رقم</p>	<p>وید مابین و ابروست تو را ہے خار ام کتاب من گردید چون در نقش بینی تیر دم</p>
<p>۱۳</p>	<p>۵۲۱ نیست چو حسن خمدار سے به تصویرے گرفت کاتبی گوید سر آں ه بشمشیرے گرفت</p>
<p>دار و او از بنیش انگشت حیرت در کن منفذ با و صبا در غنچه از یاکمن</p>	<p>نگر گش پیش چو در آینه بیند یار من وید و حیراں شد و لا آینه را سخن چمن</p>
<p>۱۴</p>	<p>۵۲۲ بینی او شاخ نرگس می نماید در بهار بر سر شاخه دو نرگس هر یکے و بنا لدار</p>
<p>در کتابی چهره زار و جاوید تحریر را گروه بردار و بلوح عارضش تصویر را</p>	<p>خوش بخت آمد قلم آن کاتب تقدیر را از خط عارض نگار و مصحف و تفسیر را</p>
<p>۱۵</p>	<p>۵۲۳ جتذ آں خامه بینی که این تصویر اوست بر جبین ما سر نوشتت بخت تا تحریر اوست</p>

لے قلم شکسته بر پرده نشسته
 کلمه تیز و زور بیخود کنی
 باشد (سما) در این کلمه
 کلمه نا آقا جی شامی در این کلمه
 در هیچ اشعار اوست
 کلمه آگشت در این کلمه
 تیر شدن (اسماء اللغات)

۱۶۷

هنگامی که در این کلمه
 قلم کردن بر دست تصویر دیدار
 کلمه نزل کرده
 سر نوشتت بخت تا تحریر اوست
 تصویر خطی است

عارض مبارک

عنه انشاء ربیعہ عیالیہ انشاء اللہ تعالیٰ

صفت چمن شکر آتش در دست

(اصفا اللغات)

عنه آب و آتش را صلح دادان

عنه نغمه افسانہ گردان لای صفا اللغات

عنه نقش بینی تصویر کشیدن

(بہار شعر)

عنه تاتال سر آتش جہانگیر

عنه خطبہ بی کیندن - اخبار

یا بود موج بلند از چشم انوار او	بیتی او شعله از رو س آتش بار او
سر یکے را بہرہ حاصل نور و نار او	آب و آتش را ہم صلح دہد رخسار او
۱۶	شعله نارسش بسوزد حنر من کفار را چہرہ از نورش فرورد امت دیندار را
۱۷	خاطیہ بینی می کشد مانی بعین انہماک من بعض شکر افکندم سر خود را بخاک
۱۸	گفت خیلے دور بینی را اول بروی بکار گفتش کلکم بریں باریک بینی ہائے نار
۲۳	عارض مبارک
۲۹	نقش رخسارش کرم در اول فصل بہار زنگ گاہا سے چمن بہرہ او آید بکار
۱	کافذ اوراق گل با سہ تھریہ اوست

عنه است صاحب کرم بول آوردان
عنه "عنه بکار برون بول آوردان
عنه ایک بینی با سان نظر
عنه صاحب کرم بول آوردان

۱۸۸
عنه بکار برون بول آوردان
عنه نقش کرم بول آوردان
عنه بکار برون بول آوردان
عنه بکار برون بول آوردان
عنه بکار برون بول آوردان

ناراض بنادک

عقل آل یقین عالی است
کرم و در دوست
جبارت آغاز و بیچون گفتن است
عقل و در بیان باغ سخن در چشم
دور بیان چمن خور
در شگفتی بینی باریک بینی
بازگی کار در هر کجای بیول و شگفتی

۱۹۰

عقل شکر بخار نام شاک
عقل در شکر و دوست
عقل گفتم سلیب از بار
عقل از بار سفاکتی دوست

می زند فانس من آتش پروانه را		
چهره او گاشن و عارض گل بے خاشند	عقل آل فداسه این گل رخسار شد	
هر گلے رنگین کشد از عکس این گلزار شد	از عواش شد یا سخن شد لاله شد گلزار شد	
۵۳۰	سعدیا گلکلت بهج او کتائے نوشت	۵
	گفت منت مرخداے را که بستم در بهشت	
از نزاکت باے تصویرش سپر از یامین	مانیا لطف معانی را چه دانی در سخن	
چشم پر خسار او دیدم عروسان چمن	موشگافی باے شوکت زینت تفسیرین	
۵۳۱	شدرگ گل جاے هوای خیا بنوک خار ام	۶
	درخت خسار گلفام است زیب نام ام	
یا و عارض درول است در نظر گلزار او	چشم دارد بر دو عارض دیده بیار او	
قطره باے اشک یزد چشم دریا بار او	بزر باں تفسیرین مضمونیت از خسار او	
۵۳۲	چون لب کدیبا و عارض او نال ام	۷

شکل خیر شیر شوکت نخچه و تجال ام		
پیش عارض گل نخلت پنچاس می ریزد آب	در چمن چو گل گلاب گل و س او جواب	
چون عرق ریزد حریفین خساگرش در عتاب	یا سمن گدو گل و از گل بدون آید گلاب	
۵۳۲	گل عذار ما چو گل گشت چمن آغاز کرد	
	زنگ از رخسار گل مانند بو پرواز کرد	
محفل از شمع بهر رخسار زنگین روشن است	خلوت از رخسار او چون شمع بالین روشن است	
چون باغ من از نور مضامین روشن است	اے و آلا فکر علی از خرن قضی روشن است	
۵۳۳	ناز و آوازش در آب از عکس این رخسارها	
	شیر روشن کرد و در اندام ما ہی خارها	
چون نسیم از عارضین نغمه به گلشن می ریزد	گل چو شیدا سے رخ زنگین گریبان می رود	
چون بگلگشت چمن گل عارض او بنگرد	در تماشای زنگش او مانند بلبل می پرد	
۵۳۵	گل چنای از نخلت رخسار نازک ریزد آب	۱۰

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰

۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰

عارف تبارک

اصناف صنایع شاعری

میرزا کریم از دست ۱۱

الفاظ (۱۲) خوش کتاب از دست ۱۰

اصناف صنایع شاعری

اصناف صنایع شاعری

دست من از خاتم قدرت تعالی می کند		
نیست گلچین را بگلها سرخ او دست	دانش را این بود عکسش اگر باشد بوی	
در شام جان سد بوسه گلش در نفس	صائباً تضمین مضمونت چنین نمود کس	
۵۳۹	از عرق چو عارض یارم گل نشان شود	۱۳
	دست گلچینش و گار خار مرگال میشود	
گفته اند اختر شناسان عارض او را قمر	جهوشان اجرم خورشید نماید در نظر	
مهر و بر مطلع رخسار باشد جلوه گر	انوری گفت این شب فرزندت آن لعل بحر	
۵۳۰	ماه من هرگز عرق از روست آتشاک ریخت	۱۵
	آبروست چشمه خورشید را بر خاک ریخت	
عارض چو آفتابت گر شود گرم عتاب	آتش خورشید از شرم و ندامت گرد آفتاب	
گر بوسه رویشت می افکند زلفت نعباب	بے تامل خلق می گوید که گرفت آفتاب	
۵۳۱	گرین مهر فلک محتاج رخسار تو نیست	۱۶

اصناف صنایع شاعری

۱۸۳

اصناف صنایع شاعری

	پرسم از خورشید تو چہ حکایاتش کہیت	
دلبران ماہ روا ز نور عارض شہسار	عارضت تابان بوی پیوستہ دلیل نہا	
عند ایمان چمن بر عارض رنگین تبار	رنگ رخسارت نباشد هیچ پایند بہار	
۱۷	عارضت را ماہ گفتم رہ چہیں روئے نہاشت بوکہ گل باشد و لیکن گل چہیں بوئے نہاشت	۵۲۲
این تن دلدار مارا اور نزاکت شہرہ گفت بیدل یار مارا اور ملاححت شہرہ	یار گل خار مارا در صباحت شہرہ (شکرین گفتار) مارا در صداقت شہرہ	
۱۸	روے گندم کون جے نکداشت با عقل و ہوش از کجا پیدا شد این گندم ناسے جو فروش	۵۲۳
نور چشمش خیرہ سازد چشم را چون آفتاب اہلب یارم خرامان بود و ستم بر رکاب	یار من بر عارضش ہرگز نمیدار و نقاب شام در سپر چمن گشتم بقصد کلیاب	
۱۹	چوں نگاہ من بروے عارض بلرم فنا د	۵۲۴

طبعیہ دل شاہت ۳۰۲

۱۸۳

گشتم در سپر چمن

دیدم آن حسنه که کار از دل و دل از کارم فدا		
عارف شمع من مہر تاباں تائب دیدارش مرا	صد فروغ جان و دل از حسن انوارش مرا	
پیشم دل روشن کند انوار زخارش مرا	از رقی روشن خیال و لطف اشعارش مرا	
۵۳۵	گفت یارم (روناسے من چہ اور وی بیار)	۲۰
	گفتم اورا (تاب دیدارت) بامیت زنتار	
عارضت از جہر و مد فائق بود در آب تاب	لالہ را دامنے بدل از عارضت گاہ عتاب	
از خیال عارضت آئینہ حیران ز نقاب	فکر تم معراج فکر جامی غفراں آب	
۵۳۶	عارضت است این یا قمر یا لاله حمر است این	۲۱
	یا شعلہ عجم یا آئینہ و لہباست این	
پیش رخارش بہ کامل شب چون ماہ روز	روز از تاب رخش خورشید را در سینہ سوز	
روز و شب از بے نقابی یار عالم فروز	آسمان قدر ز فروغش رانمی و اند مہنوز	
۵۳۷	بر زند چون ماہ من از عارض روشن نقاب	۲۲

ملکہ انقادن از چہ بر سر انقاد
 نامزدن (اصف اللغات)
 ملکہ انقاد اول از چہ
 بیغیر از روشن و روشن دل
 از چہ از چہ (اصف اللغات)
 ملکہ آب یعنی طاقت و بار
 (اصف اللغات)
 عجم زرتی ہروی شاعر

۱۸۵

۵۳۵
 عارضت از جہر و مد فائق بود در آب تاب
 از خیال عارضت آئینہ حیران ز نقاب
 ۵۳۶
 عارضت است این یا قمر یا لاله حمر است این
 یا شعلہ عجم یا آئینہ و لہباست این
 ۵۳۷
 بر زند چون ماہ من از عارض روشن نقاب

عارضہ بیمار

کتابت بنی برین سلطان
 پر (دعوت) بنی برین سلطان
 کتابت بنی برین سلطان

برور و باش قد چون سایه هر دم آفتاب

هر گلے را چون گل خورشید دیدیم چنین	چون گلگشت چنین شد آفتاب گلبدن
بشکفتد چون گل دل شکفت از تنه زمین	گل ز عکس عارض او می نماید یا سخن

در گلستان چون کشاید پرده از رخسار خویش	۵۲۸
می رهد در دامن گلچین گل از گلزار خویش	۲۳

از غم ناکامی خود شمع خاور شرمسار	شمع محفل بر فروغ عارضش کرده شمار
جان من قربان کوی و شنش پروانه و آ	از فروغ اوست طبع روشن مضمون نگار

شمع گر لاشه زنده با عارض جان پرورش	۵۲۹
خی کشد پروانه تیغ از بال تیزش بر سرش	۲۳

عارض او در صفا آینه را حیران کند	خود نما آینه خود را بر رخسار قربان کند
عکس او در قالب آینه نقش جان کند	جوهر بر طبعم جلا سے فکر تہ سلمان کند

او گلزار آینه عارض بر انداز و نقاب	۵۵۰
۲۵	

۱۸۶

از تحیر پشت بر دیوار ماند آفتاب

هر دور خسار ترا گوید بلاغت مهر و ماه	دیدم ام این سرور را بر عارضت شام نگاه
گرچه آتش بیدار و روشن چشم را پیش نگاه	لیک دیدم فکر پیش را بلاغت عذر خواه

تاب عارض در خور آب رخت در ماهیت

۲۶

۵۵۱

زانکه آب و تاب آنجا گاه هست و گاه نیست

در چنین و سگی خورشید دلم سوے او	عکس گیر و مهر از رخساره دجوسے او
از حرارت بچکد چشم ده نشود روسے او	چشمه خود گیر و آب از عارض خم شیبوسے او

می چکد بر لحظه از روسے عرق کاش گلاب

۲۷

۵۵۲

کس بنید اس حزن شبنم چکد از آفتاب

صبح در سیرتین دیدم گل بے خار را	متفعل می کرد بے او گل و گلزار را
آتش ز دسرخ عارض رخ گلنار را	زنگ و بو بخشد بلالی رحمت رخسار را

۲۸

۵۵۳

این نه شبنم بود در یزاع وقت صبح از روسے گل

له نہیں شاعر سے معنی

عالمی کتاب

عالمی کتاب

عالمی کتاب

۱۸۶

عالمی کتاب

عالمی کتاب

لا چو خورشید آفتاب باشد در آفتاب
 چو خورشید شد شد - ۱۱
 در دهن آفتاب و آفتاب - تا شادان
 در دهن آفتاب و آفتاب - تا شادان
 در دهن آفتاب و آفتاب - تا شادان
 در دهن آفتاب و آفتاب - تا شادان

بفتح اول باشد
 در جواب شاعر مودت
 در جواب شاعر مودت

قطره است انفعال است این که وارد بوس گل		
آب او چون آفتاب از عارضش میشد عیان	در نزول وحی دیدم پرورش باره نهان	
زیر عمل از خاطرش میشد سبک بارگراں	تا عرق از صفحہ رخسار تا باهاں شد رواں	
۲۹	عارض او چون بتاب قطره باری می کند آب از سرش چو خورشید جاری می کند	۵۵۴
پرده حنش نقاب است مثل آفتاب	یار من بر روی پاک بونی ابرو نقاب	
صائب از دیدار بارش مبتلاست لتهاب	می دهد بر تشنه دیدار یارم چشم آب	
۳۰	تا ز روی او نقاب کشیش برده است چون سمنند غوطه در دریای آتش خورده است	۵۵۵
از رخسار رخسارین هر چیز روشن مصدر است	ماخذ رخسار هر ویان رخ این لبر است	
گفت جو یار تبه عارض ازین بالاتر است	خط او مشتق ازین مصدر برده است	
۳۱	کرده ام تحقیق از تمس اللغات بوسه	۵۵۶

عاریت مبارک

الصفات و درستی بقول آصف
در علم غیب هم ۱۱

۵۴ نظر و افکار - درین جا
است عارض ۱۱

۵۴ زلال شاعر است عورت
شعر از دست ۱۱

۵۴ در این کتاب
بسیار از دست ۱۱

هر شد مضمون لفظ عارض و بگو او	
حسن رخسار تو و آتش را بهم	جامع اخلاص گویندش بلیغان بعم
قطره افشان عارضت ریزد گلابی و بدم	در چنین فکر زلالی گوید پیش را بر کرم
۵۵۶	نمی گلابت این که از رخسار جوش می چکد
	تانسوز و عانی آتشی بر آتش می چکد
شیخ عارض از فروغش بزم را پر نور کرد	عکس او بر آتش ماه را مجبور کرد
نور رخسارش و کلام عواصی شمع طور کرد	انوری را هیچ نورش در جهان مشهور کرد
۵۵۸	آفتاب افروز من چون پرده از رخ برگرفت
	مشعل خورشید از شمع جالش در گرفت
دار و از شمع القمر بر دم دل خورشید بدم	داند اعجاز سخن رخسار را ماه و ونیم
نور عارض افروغ طور می گوید کلیم	من بصد و افش سبق بر دم مضمون کلیم
۵۵۹	شاعران گفتند عارض را چنان خورشید و ماه

۵۴ در این کتاب
بسیار از دست ۱۱

۱۸۹

۵۴ در این کتاب
بسیار از دست ۱۱

۵۴ در این کتاب
بسیار از دست ۱۱

کلمه جبرم آئینه بهی آینه است
 که بر آئینه قدیم ظاهر می شود و رنگ
 آئینه را هم گویند ۱۲
 کلمه هر آینه بقول برهان
 یعنی با او بی شک صاحب
 نیات اقلبات صراحت کند که
 بیخ اول رسکون دوم و الف
 مدونه صحیح باشد ۱۲

کلمه پشت بر دیوار ماندن چنان
 مانند (اصناف اوقات)

مصحف رو را غلط خواندن بدمیب شد گناه		
دلبر من چون براج بام گرد و جلوه گر	عارضش را از تراکت نیست تاب یک نظر	
نظره های آب عارضین بخت چون لوله تیر	فکر تم شد در بلاغت از حقیقت بهره دور	
۵۶۰	خوس که از رخسار او همچون تراکت می چکد آنچنان که عارض فکر م بلاغت می چکد	۳۵
از چه نماید و لا رخسار او در آینه	بل بر رخسارش نماید همچو چشم آینه	
نیست در جن صفا با او برابر آینه	نسبت تشبیه می دارد با او سر آینه	
۵۶۱	چشم چون بکشد بر آئینه رخسار او پشت بر دیوار ماند آئینه از دیدار او	۳۶
عارض گلزنگ او چون از نقاب آید برون	غنچه نه پسند گل خود از حجاب آید برون	
قطره های خوس چو از عارضین تاب آید برون	از ندامت گل نمی خواهد گلاب آید برون	
۵۶۲	منکر رنگین کرد چون در جن عارض کارها	۳۷

آب و رنگی در سخن افتاد زین خلد		
بگر فتن پید زین رخسار مبارک شد مال	ہست فلرم جدا کرد است چشم از جمال	
گفت بہ ہر آدم معیش عارضش کردی کمال	آفرین بر مہمت اسے شاعر شیرین مقال	
۵۶۳	پچو ز نیور عمل چہست گل عارض بکید	۳۸
	نقش حسن شگری بر لوح شان خود کشید	
نقش رخسارش بچہ اللہ کشیدم آنچنان	کز نگاہ پاک آمار سترت شد عیان	
گفت جبریل امیں گاہ نقشب نکتہ دواں	می نہند این نقش را بر چشم حوران جنیان	
۵۶۴	دست تو بوسم کہ در تصویر کارے کردہ	۳۹
	نقل پاک مصحف پروردگارے کردہ	
۳۰	خطاب عارض مبارک	۲۵
نقش پاک خط بلوچ عارض یوسف کشم	ز لبت لیلے را بدست آرم بجایے مو قلم	
وز سواد چشم خود مشکین مداد آرم بہم	ماقتد چشم بر دوسے حسن خط گاہ رقم	

لے قادی رنگ انادون بچہ نون
 مصفا پیا شدن (اصطفا لقات)
 شہہ بگرتن ویدہ - بر زونج
 در کز نقدران (اصطفا لقات)
 شہہ حسن گلک بقول جابج
 من سغیبانی زبونی قسما
 اقلام حسنہ
 شہہ نقشبند پیا مصور دیو باہر

خط عارضی پاک (خط عارضی پاک)
 خط عارضی پاک (خط عارضی پاک)

۱	بر خط خوابان کشم خط زین خط رخسار یار اما باین نقشم و بد خط مانی صورت بخار	۵۶۵
مصحف رخسار را تفسیرش پاک تست	ان خطت و با چه تحریرش پاک تست	
خواب خط را منطبق تعمیرش پاک تست	خط عارض کرده تصویرش پاک تست	
۲	خامه قدرت مصنف هم مفسر در کتاب صانع بیچون مصور هم محبت بر خواب	۵۶۶
می نماید از عقیق خود نسبت برنگین	عارض گلخام یارم حسن خط عنبرین	
می کشد از انفعالش خط از مرگان زمین	تا خط رخسار یارم دید هر چشم حسین	
۳	عارض او خط بر آورد و ثبوت حسن داد سبزه گلشن شیر خور بر خط فرمان نهاد	۵۶۷
شعله رخسار در گلشن بر آسب لاله	بیج اشبار او با سرگین و مباله	
بر فلک گر عارضش با سب خط او دانه	آن خط شیرنگ دو و شعله جز آله	

خط عارضی پاک (خط عارضی پاک)
 خط عارضی پاک (خط عارضی پاک)

۱۹۲
 خط عارضی پاک (خط عارضی پاک)
 خط عارضی پاک (خط عارضی پاک)
 خط عارضی پاک (خط عارضی پاک)
 خط عارضی پاک (خط عارضی پاک)

خط عارضین بارک

کتابت کتب مشهوره از دست ۱۱

کتابخانه آستان قدس

خط خواجه نصیر

کتابت کتب مشهوره از دست ۱۱

۵۶۸	از خط رخسار شد صائب رخس غیر نقاب خوبی ماه فلک از پاله شد پا در رکاب
حفظ مصحفی کند تقویت علم ادب حافظ قرآن عارض گشم از انضال رب	یا فتم این نکته را از نکته سخنان عرب دورا و از دور خط همواره سازم زیر لب
۵۶۹	حرف حرف آن خط رخسار می دارم بیاد کرده ام حال بحفظ مصحف رویش سواد
آتش بجه دو عارض دو خط پیاکت وزدخان سر بلندش رنگ عارض بشکند	این دکان تدبیر است آب در آتش نهند گرچه حکمت و خط را از اب عارض بشکند
۵۷۰	آتش عارض نوزد خط همچون خود را زانکه بر رخسار نه خود پیدا کند این دو دورا
از خط سبز نش بهار حسن سبز ان چمن سبز پوشان فلک اکس خط لبوس تن	در قبا سبز باشد طوطی رنگین سخن (سبز تگلکوش) لقب زین چه دارد بیان

شکر رنگ (در هر خط)
بقول حکیم ایچا کردن
دخان دور و در شکر آبی
شکر سبز ان چمن - بیچی
دخان (در هر خط)

۱۹۳

از خط سبز پوشان فلک
سبز تگلکوش (لقب زین چه دارد بیان)
دور قبا سبز باشد طوطی رنگین سخن

خط مازنی بیادگار

سه ایوهن نرانی شاعر
مردم کبیر سوم از دست
صله مازنی شاعر است
مردم کبیر سوم از دست
صله مازنی شاعر است
مردم کبیر سوم از دست
صله مازنی شاعر است

	سبزه نور سسته خط بر عذار چون گلکے طلوخی رنگین سخن در آستیان بلبکے	۵۴۱
همچو لدارم که باناز واد و ارونیا ز چون فراوانی شو و از یار خود مضمون طراز	نیست شکل عشق محبوبے کہ باشد پاکباز از حقیقت بے خبر و لداوہ عشق مجاز	
۸	نیست آسان عشق بانو بان تو خط و آشتن تختہ مشق عتاب نمازمی باید شدن	۵۴۲
حرف حرف و تاشا گاہ و لہامی شود فکر جامی ماخذ عشق ز لیح نامی شود	قدیر خویان از خط عارض و بالای شود از خط یارم دل گرم گشته پیدامی شود	
۹	از نزول کاروان خط بمنزل گاہ حسن یوسف گم گشته می آید برون از چاہ حسن	۵۴۳
حسن مشق چاروہ سالت خطش بہ عنای قدیر خط عارضش داند علی سبزو ار	خامہ قدرت بود بر لوح عارض خط نگاہ ساده لوحان اچہ باشد قدر این خط غبار	

۱۹۴

خط عارضی مبارک

خط عارضی نام خط خوش

خط خوش حرفش همجا خط عارضی که

خط کلزار (بهر جمع)

آدمت بدست و عمل شدن -

د آصف اللغات

کردن - (آصف اللغات)

کردن (آصف اللغات)

۱۰	اینکه بر عارض فناوش خطی بجای بدست	۵۶۴
	بهر تسخیر دو عالم کرده فرمانی بدست	
	حسن انخواهد لضر بفتح خود دار و نگاه	می تراشد خط نکارتا سے بلالی هر نگاه
	خانۀ عالم پانک فرصتے گرد تباہ	عارضش از جبر او پایار ما جوید پشاه
۱۱	شکر خط را شکستن نیست آسان نیند	۵۶۵
	کار انسان نیست اصلاح خط پروردگار	
	سر بس در انتظار خط حسینان مجاز	مویب و لداوه خط عاشقان پاکباز
	بر خط محبوب خم و مارا بود صد فخر و ناز	در عجم بر عکس این اند خط را دلگداز
۱۲	یارت ایما صاحب خط از چه میدانی غلط	۵۶۶
	این سواد تو که خط یار میخوانی غلط	
	اقتی او شد بحسن سنت او بهره مند	یارین اصلاح خط هرگز نمیدارند
	او بد هر دم سیار سیر خط خویش بیند	دلیر صائب می خواهد خطش گردد بلند

دو پناه آمدن (آصف اللغات)

۱۹۵

علم عارضی (بهر جمع)

خطا عارضه بی بار

خطا عارضه بی بار
تعبیر از خطا عارضه بی بار

۱۳	خطا عارضه بی بار	۵۶۶
	خطا عارضه بی بار	
۱۳	خطا عارضه بی بار	۵۶۸
	خطا عارضه بی بار	
۱۵	خطا عارضه بی بار	۵۶۹
	خطا عارضه بی بار	
۱۵	خطا عارضه بی بار	۵۷۰
	خطا عارضه بی بار	

۱۹۶

۱۶	تا دید آن خط بر خار تو همچون مشک تاب	۵۸۰
	شده بیج سنبه تحویل جرم آفتاب	
	گر باغت دام می گوید خط او را خطاست	
	اعتراض ما به تائید شامل بر ملاست	
۱۷	از خط سبزش سیر دام رخسارش شدی	۵۸۱
	دام هم رنگ زمین بود و گرفتارش شدی	
	عافش را روشن چرخ می گویند ماه	
	آن خط مشکین نورش عکس اجرام پناه	
۱۸	باز خط تانزدیک طقه بر رخسار او	۵۸۲
	در نظر ظاهر شد ما بیت انوار او	
	ز نام خط شده نزول وحی از رب قدیر	
	عافست تفسیر کشاف است و تفسیر کبیر	

کلمه غنی شامه صورت
 کلمه شکر از دست
 کلمه ادب در خط غنی
 کلمه حقیق کرده ایم
 کلمه روشن رنگ
 کلمه گلستان در خط
 کلمه شان نزول بیجا

۱۹۶

و جز نزول آیات قرآنی
 کلمه تفسیر کشاف
 است معروف بر کلام الله
 کلمه تفسیر کبیر
 است معروف بر کلام الله
 کلمه تفسیر کشاف
 است معروف بر کلام الله
 کلمه تفسیر کبیر
 است معروف بر کلام الله

کے سوسائٹس پر چھپنے سے
 است کہ بعض چھپنے والے خطوں کو
 عی برآید و گل برآں کا باشد
 (محرر محمد علی)
 رنگ شکن - بعض رنگ
 باطن و بیرون نشان (محرر محمد علی)
 رنگ باگردان - عی تصدق
 (اصفا اللغات)

۱۹	خط بخارست نماید چشم راراه صواب	۵۸۳
	در جہاں سنجیب حسن توشہ صاحب گنگ	
قطرہ ہائے شبنمی وار و بدامن بوسے گل موسے گردن چمن چمن سے خطا ہر سوسے گل	خوشے عارضی حکم چمن شبنم از رو گل چوں زرد گل موسے خطا نداد در پہلو گل	
۲۰	قطرہ ہائے خوشے کہ مینی بر خطا رخسار یار قنچہ ہا بر بوتہ ہائے تر نماید در بہار	۵۸۴
عنبس عنبس نشان عنبس رقم عنبس نگار بے قلم نازک رقم جو ہر نما - آئینہ وار	بیزہ کوریتہ خطا اولیں جوش بہار شکبہ و شکفام و شک افشان شکبار	
۲۱	دلکش و دلجو - دل آرا و لغز و زود تقریب جدولیں نقش و نگار و تازہ رو - آئینہ زیب	۵۸۵
ماہ کامل از غمش در حلقہ نام شست بالا گردوں بلا گرداں خطا عارضت	تا خطش بر دور ماہ عارضی او ہا البت رنگ سے آفتاب چرخ از رویش شکست	

۲۸	خط مشکین نیست گرد عارض گلنار او	۵۹۲
	بست رحل آبنوس مصحف رخسار او	
	خط برو عارض گلنگار بر حمت است عارضش از قطره است خوب خط و حیرت است	
۲۹	در بلاغت موس خط باشد رنگ ابر بر چهار	۵۹۳
	شدر گل بر سر بر موس خط او شمار	
	خط عارض می کند با گیسو او همش سری تا پر رویان عالم گفته اند او را پری	
۳۰	خط بر رخسار رخ آن حور باشد آنچنان	۵۹۴
	گوینا خیل پری دارد سلیمان در میان	
	جوهرش آینه رخسار جانان گرفت طوطی خوش حرف از آینه میدان گرفت	
	سبزه بیگانه آخراست گلستان گرفت فکر تاجات استاد صفا بان گرفت	

له مبسوط جدول خط مبارک
 مویلی و مبسوط و ترکیب از خط مبارک
 مینویسند
 مکتوب صفا بان است
 مکتوب شمس است
 مکتوب جواد و خوش مینویسند
 مکتوب بیخ کریمه (جواد و خوش)
 مکتوب جواد و خوش مینویسند

۳۰۱

سازای در مجاز و غریب کردن
 که خطان عادت نماید به خط مبارک
 چه در نگارند به خط مبارک
 وقت شد آنکول که جواد و خوش
 بازگشت به جواد و خوش

خط عارفی تبارک

در هر چه (خط خسته) یعنی

بزرگترین خط خسته در هر چه

علاوه بر خط خسته در هر چه

که در خط خسته در هر چه

حرف آن خط خسته در هر چه

۵۹۸	با خط سبز این قدر مایل سرگوشی چرا
۳۴	خانه دل سوختی است شعله خسته پوشی چرا
دور خط عارضش رشک خط پر کار شد	نقطه از نو کسب عینی مرکز و قرار شد
عارض گلگون او چون غیرت گلزار شد	آن خط پر کار بر عارض خط گلزار شد
۵۹۹	پای او بر پاست سرگردان دور عارضی
۳۵	دست پر کاره بلاگردان دور عارضی
می نهم سر بر خط تو می کشم خط بر جهان	این خط آزادی خلق است با خط اماں
بر دور خار تو روشن جن خط تو اماں	خواندن همیشه نشأ سال ازین خط پرواں
۶۰۰	خط آتش خواں بروی آتشیت آشکار
۳۶	یا خط اجری بجلد و سه من بدت گنا
آن خط مشکین چون دهن برده هوش است	در بلاغت حسن تشبیهش و خان آتش است
در تماشای این خط ز خار خیل و کس است	فکر سجانی بقیه من خط سبزش خوش است

سرگردان دور عارضی در هر چه (خط خسته) یعنی

خط خسته در هر چه (خط خسته) یعنی

خط خسته در هر چه (خط خسته) یعنی

خط خسته در هر چه (خط خسته) یعنی

خط عارضی بنام

آب و رو یعنی شری و لادان
(اصف اللغات)

۳۶	بر عذار آتشین دیدیم خط آشک سود آتش بنفشست بر رخسار او بر خاست و دو	۶۰۱
قطره های خوبه بر روی آب من اوجیابه ابر و قلم از کمال نخلت او آب آب عرقناک	آب و صافیش از روز خطا موج بر آب از سر بر روی او بر قطره باران سحاب	
۳۸	حلقه خط آب عارض را و لا اگر دایه کرد یک خط آب خطش صد موج را عرق آب کرد	۶۰۲
زائحه عارض در فروغ خورشید چون مهره بر رخسار چوں سایه افتاده از خط سیاه	عکس خط را سایه رخسار دانستن گناه عکس گیسو بر فروغ طلعت عارض گواه	
۳۹	عکس خط را با ریایان نطق شایه گفته اند دور میان منظر نطق الهی گفته اند	۶۰۳
من را پیرایه تفسیر آید در قیاس گفت ملا با ششم توراتی مضمون شناس	پرده خط بر تن محبوب عارض شد لباس یا بود از آیه قرآن عارض اقتباس	

خط آب و رو یعنی در خط از خط
خط آب و رو یعنی در خط از خط
خط آب و رو یعنی در خط از خط
خط آب و رو یعنی در خط از خط

۲۰۴
خط عارضی بنام
خط عارضی بنام
خط عارضی بنام
خط عارضی بنام

خطا در کتاب

۳۰	مصحف رخسار اورا خطا محضی کند	۶۰۳
	معنی باریک از هر لفظ پیدا می کند	
	ز آنکه نصف الليل نامندش بلخیان عرب	در عجم گویند آن شبگونه خط را نیم شب
	لیله القداست خط با احترام واجب	در شبستان بلاغت شام امیدش لقب
۳۱	آخرین تشبیه او گردید معراج سخن	۶۰۵
	اسه و لاشب زنده و این خطا نشکرن همچون	
	هر دو مد از هر دو رخسار اندر روز و شب عین	آسمان خطا تشبیهات در شکایات
	دو برگردون شد بشیرم و در خطش گنگشان	قطره باخته محضی بهر خطش چون و نشان
۳۲	یا فتم این آسمان بر فلک و سوزین	۶۰۶
	بر خط مشکین خط او سر نهاد چرخ برین	
	خامد ام بر صنعت آبی کشید اینجا قلم	نقش خط چون از قلم خطا نیت بر لوح رقم
	دل شد از حسن قبول صنعت من تازه دم	دلبرین حسن صنعت دید از روی سکرم

۱- شب زنده ماندن در خطا
 ۲- در خطا
 ۳- در خطا
 ۴- در خطا
 ۵- در خطا
 ۶- در خطا
 ۷- در خطا
 ۸- در خطا
 ۹- در خطا
 ۱۰- در خطا

۲۰۵

۱۱- در خطا
 ۱۲- در خطا
 ۱۳- در خطا
 ۱۴- در خطا
 ۱۵- در خطا
 ۱۶- در خطا
 ۱۷- در خطا
 ۱۸- در خطا
 ۱۹- در خطا
 ۲۰- در خطا

زلف مبارک

کتابخانه وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه
تاریخ ثبت ۱۳۰۶
شماره ثبت ۱۰۰۰
محل ثبت تهران
سازمان اسناد و کتابخانه ملی

۳۳	یا فتم بهر چنان از دست او خطا جواز بوسه در شکرانه اش دوم و آلا بروست باز	۶۰۶
۲۶	زلف مبارک	۳۱
	نوبت تصویر زلف آمد سیر او شدم لحظه اول بیدار و گیر او شدم	
	لحظه دیگر بدربارش و سیر او شدم مقصود خود و یا فتم منت پذیر او شدم	
۱	سر به سر پرچ و تاب افتاد این زنجیر زلف خسرواوست قضا لرزید در تحریر زلف	۶۰۸
	مانیا تاب بیداری که زنجیر کشی زلف شکین اگر خواهی که تصویر کشی	
۲	چون عقی از بهر خدیت در سخن آماده باش نقش خود را چون قلم بنشان خود آماده باش	۶۰۹
	دوش شمع ماضی چون زلف شبان شبان نور شمعش چشم چو یاس مراد روانه است	

۴۰۶
کتابخانه زلف مبارک
تاریخ ثبت ۱۳۰۶

۱	جرم لیاست زلف چو عالی شانست بچو محبتی دل من ز زانه را دیوانه است
۹۱۰	و چشمش میخو است دل اجابت صحر ابرو شیخ او نگذاشت کین وانه را از جا برو
	یار من در عرض رعنائی چو زلف خود شکست بود از زلف عودم خاتم نازک بدست
	بوسه بروستم و بد از یخودی از رنگ چین بر کمال صنعتم بیزاد گوید آفرین
	دست من در نقش چو کاشنک و تازن نمود خاطر بیزاد در تصویر حسش جمع بود
۹۱۲	خاوری چون نقش حسن عارض ما به کشید بے گماں بر نوبت ز نقش ز دل آ به کشید
	ماه من از عارض تابان چو بر وارد نقاب می در خنده حلقه هائے لقا و از چو نقاب

لغتنامه عالی کردن - سرفرازی
کرم و شاد ز عالی سافتن شد
۱۵۱ از جبارون یعنی حقیقی
۱۵۲ از زینب خورون (در آصفی)
۱۵۳ زلف شکستن بیج دلان
زلف (در کرم)
۱۵۴ زلف بخت نود
عشوق من خود را به عاشق
دل او را بکنند خود آوردن (حکیم)
۱۵۵ زلف و در تمام کلمه است

۲۰۶

تیسر زلف بخت (در کرم)
۱۵۶ غایب
۱۵۷ غایب
۱۵۸ غایب
۱۵۹ غایب
۱۶۰ غایب
۱۶۱ غایب
۱۶۲ غایب
۱۶۳ غایب
۱۶۴ غایب
۱۶۵ غایب
۱۶۶ غایب
۱۶۷ غایب
۱۶۸ غایب
۱۶۹ غایب
۱۷۰ غایب
۱۷۱ غایب
۱۷۲ غایب
۱۷۳ غایب
۱۷۴ غایب
۱۷۵ غایب
۱۷۶ غایب
۱۷۷ غایب
۱۷۸ غایب
۱۷۹ غایب
۱۸۰ غایب
۱۸۱ غایب
۱۸۲ غایب
۱۸۳ غایب
۱۸۴ غایب
۱۸۵ غایب
۱۸۶ غایب
۱۸۷ غایب
۱۸۸ غایب
۱۸۹ غایب
۱۹۰ غایب
۱۹۱ غایب
۱۹۲ غایب
۱۹۳ غایب
۱۹۴ غایب
۱۹۵ غایب
۱۹۶ غایب
۱۹۷ غایب
۱۹۸ غایب
۱۹۹ غایب
۲۰۰ غایب
۲۰۱ غایب
۲۰۲ غایب
۲۰۳ غایب
۲۰۴ غایب
۲۰۵ غایب
۲۰۶ غایب
۲۰۷ غایب
۲۰۸ غایب
۲۰۹ غایب
۲۱۰ غایب
۲۱۱ غایب
۲۱۲ غایب
۲۱۳ غایب
۲۱۴ غایب
۲۱۵ غایب
۲۱۶ غایب
۲۱۷ غایب
۲۱۸ غایب
۲۱۹ غایب
۲۲۰ غایب
۲۲۱ غایب
۲۲۲ غایب
۲۲۳ غایب
۲۲۴ غایب
۲۲۵ غایب
۲۲۶ غایب
۲۲۷ غایب
۲۲۸ غایب
۲۲۹ غایب
۲۳۰ غایب
۲۳۱ غایب
۲۳۲ غایب
۲۳۳ غایب
۲۳۴ غایب
۲۳۵ غایب
۲۳۶ غایب
۲۳۷ غایب
۲۳۸ غایب
۲۳۹ غایب
۲۴۰ غایب
۲۴۱ غایب
۲۴۲ غایب
۲۴۳ غایب
۲۴۴ غایب
۲۴۵ غایب
۲۴۶ غایب
۲۴۷ غایب
۲۴۸ غایب
۲۴۹ غایب
۲۵۰ غایب
۲۵۱ غایب
۲۵۲ غایب
۲۵۳ غایب
۲۵۴ غایب
۲۵۵ غایب
۲۵۶ غایب
۲۵۷ غایب
۲۵۸ غایب
۲۵۹ غایب
۲۶۰ غایب
۲۶۱ غایب
۲۶۲ غایب
۲۶۳ غایب
۲۶۴ غایب
۲۶۵ غایب
۲۶۶ غایب
۲۶۷ غایب
۲۶۸ غایب
۲۶۹ غایب
۲۷۰ غایب
۲۷۱ غایب
۲۷۲ غایب
۲۷۳ غایب
۲۷۴ غایب
۲۷۵ غایب
۲۷۶ غایب
۲۷۷ غایب
۲۷۸ غایب
۲۷۹ غایب
۲۸۰ غایب
۲۸۱ غایب
۲۸۲ غایب
۲۸۳ غایب
۲۸۴ غایب
۲۸۵ غایب
۲۸۶ غایب
۲۸۷ غایب
۲۸۸ غایب
۲۸۹ غایب
۲۹۰ غایب
۲۹۱ غایب
۲۹۲ غایب
۲۹۳ غایب
۲۹۴ غایب
۲۹۵ غایب
۲۹۶ غایب
۲۹۷ غایب
۲۹۸ غایب
۲۹۹ غایب
۳۰۰ غایب

زلف بیدار

<p>حسن آب تاپ مضمون می زند آتش در آب</p>		<p>مطلع فکر ظہوری می نماید آفتاب</p>	
۶	<p>زلف غمخیز است را هر گه که آن مر شانه کرد</p>	۹۱۳	<p>زیر هر یک حلقه او آفتاب بے خانه کرد</p>
	<p>زلف مشکین تو شد مشکین طراز و مشک بیز</p>		<p>مشک گیس مشک آفتاب مشک پاش و مشک بیز</p>
۷	<p>شک تو بے شک زنگ و مشک فام و مشک خیز</p>	۹۱۳	<p>لطف مضمون علی لغت اسرار با تیز</p>
	<p>نامہ ام کرد و محنت تراز و صفت زلف پاک</p>		<p>نامہ مرغ نامہ بر از سایہ می ریزد بخاک</p>
<p>جستہ ایار سے کہ میداریم با حسن و جمال</p>		<p>این ہیں محبوب یا محبوب تبت و جلال</p>	
<p>وصف زلف غیر شیرین جانفرا و خند فانی</p>		<p>وایے بیارے کہ تو حرف او گوید کمال</p>	
۸	<p>تاز احرام چپی پرسی نم چون زلف یار</p>	۹۱۵	<p>خانہ بروشن و سید بخت و پریشان و زکار</p>
	<p>تاز زلف و دل عشاق و دام کسند</p>		<p>از کتہ و دام او پھر روی بہر دردمند</p>

کلام آتش و زلف و بیدار
 صفت زلف و کسند آفتاب
 اللغات
 صفت زلف و کسند آفتاب
 صفت زلف و کسند آفتاب
 صفت زلف و کسند آفتاب
 صفت زلف و کسند آفتاب

۲۰۹
 صفت زلف و کسند آفتاب
 صفت زلف و کسند آفتاب
 صفت زلف و کسند آفتاب
 صفت زلف و کسند آفتاب

زلف بنیاد

آئینہ از نقص نقش زلف مجو حیرت است		اے وکلا و جمعی صاحب بجن فکرت است
۶۱۹	از پریشانی نیندیشد کہ اے زلف او	۱۲
	عمر جاوید میں بود کتر بجای زلف او	
ابر زلف از قطره ہائے خمیہ بہار درختے		ابر و باران الازین من تفاعل غیرتے
تار تار زلف ابا پودہ بود نسبتے		صائب بار یک میں در فکر سازد بدعتے
۶۲۰	پرودہ دار آب حیواں ایر گلزار بہشت	۱۳
	تار و پودہ پرودہ بیت اللہ و دار بہشت	
زلف شب از زلف مشکین در درازی نامو		داستان این در ازو شب بود کوتاہ تر
زلف پاکت در درازی کوتہی بخش نظر		قصہ مارا کند مضمون سحر مختصر
۶۲۱	پشت پاسبے پاک را بوسد اگر زلفت بناز	۱۴
	پابلاگردان دعائے بر لبش (عمرت دراز)	
زلف آن ملاوس نماز چمن آراے من		از صبا طاووس قصاں می نماید در چمن

صائب بنیاد - شایع ہون
 ۱۲ - شکر سیم دوست
 ۱۳ - ابرو بیک نام دوستی برادر
 ۱۴ - (وصف اللغات)
 ۱۵ - جو میں کچھ اور اور زلف زلف
 ۱۶ - زلف شب و ابرو بیک نام دوستی
 ۱۷ - زلف پاکت در درازی کوتہی بخش نظر
 ۱۸ - زلف آن ملاوس نماز چمن آراے من

۲۱۰
 ۱۳ - الفاظ
 ۱۴ - صاحب گروہاں بنی قراہ و خارا
 ۱۵ - عین عاقلین تکرار کنایہ است
 ۱۶ - دربار عمرا
 ۱۷ - عین عاقلین تکرار کنایہ است زلف است
 ۱۸ - زلف آن ملاوس نماز چمن آراے من

زلف پنداری

نادر زین و نادر بیز و غیرت مشک ختن		شد یعنی بدست گرفت زلف پریشان در سخن
۱۸	سنبل زلف ترا تا در گلستان دیده است	۲۲۵
	بچو گل از سنبله خواب پریشان دیده است	
زلف حاضری بر بلاغت جوهر پریل زهار		این بود روشن چو مهره جان نگینا ز تار
صبح عید و شام صبحی چون غش شد آشکار		این بران گرد و تصدق ال برین گرد و نشا
۱۹	گرچه در همسایه زلف تو ماه کامل است	۲۲۶
	در شب و بچو را و نور رخسار بی حال است	
از غضب بر لشکر کفار در پیکارها		این کند زلف تو کمر دست تار و مارها
تا بروی آتش زلف کشاید تارها		از زبان شعله جاسه دو و نینز و مارها
۲۰	تا دمی از همسری با زلف مشکین تو زود	۲۲۷
	مار از نخلت زبان خویش تن را می گزند	
زلف تو خم گشته می گوید بگوش تو سخن		از (سیه کاری پریشان حالی اعمال من)

لله شفاء شلوس مودن کوش
سم اندرت

۲۱۲
کتاب آینه کارکن معنی پنداری
پندارنده کرامت (اصفهان)

دیده ام با وصف سرگوشی لبست یا خنده زن
دل گرفتار و لاسه تست با رنج و غم

زلف پر کرد است از حرف پریشان گوش تو
چشم می دارد اسیر از زلف عصیان پوش تو
۶۲۸

از کیتاب ولا در یافتم کیفیتش
گاه بر هم میشود شیر از جفتش
وز میر عارض بدست آمد مرا جفتش
گاه بجای می شود مجموع جفتش

زلف پچانش به کوتاهی نماید سر فراز
گر ز هم بازش کنی یک نسخه عمر دراز
۶۲۹

آرتار زلف او جمعیتش متفک کند
پچ و تاب موب او بسیار را اندک کند
گاه یک اصد نماید گاه صد را یک کند
پچ و خم قدر در از زلف او چک کند

هر خم و پیچ که شد در از زلف یار شد
دام شد زنجیر شد تسبیح شد ز تار شد
۶۳۰

زلف اگر خواهد بپوشد هر عارض در نقاب
یک نتواند شش ر صبح کرد آن نقاب

له اسیر شام سحر
زلف است لبست
۶۲۵ در ناظره
سودن ز شرم هم اندوست

زلف مبارک

لا شکر در عالم کمال بخندید
عنه شکر در عالم کمال بخندید
عنه شکر در عالم کمال بخندید

عنه شکر در عالم کمال بخندید
عنه شکر در عالم کمال بخندید
عنه شکر در عالم کمال بخندید

عنه شکر در عالم کمال بخندید
عنه شکر در عالم کمال بخندید
عنه شکر در عالم کمال بخندید

۲۱۶

چون جو تیرگی می پرسد و از خشم و تکاپ		از کمال مهر زیر لب و بد زلفش جواب	
۹۳۱	مردک دارد سواد خویش از نور نگاه	۲۴	
	هر که با خورشید بشیند شود رویش سیاه		
از شب زلفش رو خورشید عارض رخفا		هر تواند نهفتن از رخش زلف را	
زلف ابا شد بر خارش تفوق ملا		می پسندم در سخن مصون قدسی او را	
۹۳۲	هر که می دارد سر سودا زلف این جناب	۲۵	
	پای (جلادارو) که بنهد او بفرق آفتاب		
زلف او چون گل خورشید گلشن رنگ بوست		زانکه هر عارضش در عاشقی معشوق بوست	
با گل خورشید در تشبیه و اگر گفتگو بوست		چو دانه زلف را نگر بلبلای روبر بوست	
۹۳۳	بشکند چون تلخ گلبن می رود گلها بیاد	۲۶	
	زلف او شکست هر جا یک گل خورشید داو		
حلقه پاست زلف تو چون باله می گردویان		دارد از زخما بر تو صد ما مبتلای در میان	

زلف تیار

۱۵۱ سر شام و سر وقت

۱۵۲ بقول صاحب فرنگی است

۱۵۳ از سر تا نوک سینه

۱۵۴ از نوک سینه تا نوک پا

دیدم در حلقه زلفی حلقه است او نهی
از فروغ طبع مضمون اسیر خسته جاں

حلقه زلف بر رخسار روشن بے نقاب

۲۳۲

۲۶

صنیک چشم است (در چشم) بروی آفتاب

زلف را کافر چو گفتند گفت ایس
کفر نقل کفر نبود حقیقت آدمین

دلبران بند بند ویش لقبی و مذازی
کوی پویش و یسنگست و مشکین عنبرین

زلف ظالم اگر تیشیه بلاغت کافر است

۲۳۵

۲۸

زلف یادم همچو میزان عادل و نصفت گراست

زلف مشکین در بلاغت موج بحر اسود
دانا از بیچ و تابین بحر اجز و مد

حلقه اش گویاب و طوفان بلار امور
ساحل این بحر خسارے بیل مقصد

بحر اسود را به پیش زلف او آبے نبود

۲۳۶

۲۹

حلقه در زلفش نبود و خوف گرد لبے نبود

نقش پاک بصر زلفش کشد از رنگ سپ
مسطر تحریر حیل استاده باشد چمن

۱۵۱ سر شام و سر وقت
۱۵۲ بقول صاحب فرنگی است
۱۵۳ از سر تا نوک سینه
۱۵۴ از نوک سینه تا نوک پا
زلف تیار
دیدم در حلقه زلفی حلقه است او نهی
از فروغ طبع مضمون اسیر خسته جاں
حلقه زلف بر رخسار روشن بے نقاب
صنیک چشم است (در چشم) بروی آفتاب
زلف را کافر چو گفتند گفت ایس
کفر نقل کفر نبود حقیقت آدمین
دلبران بند بند ویش لقبی و مذازی
کوی پویش و یسنگست و مشکین عنبرین
زلف ظالم اگر تیشیه بلاغت کافر است
زلف یادم همچو میزان عادل و نصفت گراست
زلف مشکین در بلاغت موج بحر اسود
دانا از بیچ و تابین بحر اجز و مد
حلقه اش گویاب و طوفان بلار امور
ساحل این بحر خسارے بیل مقصد
بحر اسود را به پیش زلف او آبے نبود
حلقه در زلفش نبود و خوف گرد لبے نبود
نقش پاک بصر زلفش کشد از رنگ سپ
مسطر تحریر حیل استاده باشد چمن

۱۵

۱۵۱ سر شام و سر وقت
۱۵۲ بقول صاحب فرنگی است
۱۵۳ از سر تا نوک سینه
۱۵۴ از نوک سینه تا نوک پا
زلف تیار
دیدم در حلقه زلفی حلقه است او نهی
از فروغ طبع مضمون اسیر خسته جاں
حلقه زلف بر رخسار روشن بے نقاب
صنیک چشم است (در چشم) بروی آفتاب
زلف را کافر چو گفتند گفت ایس
کفر نقل کفر نبود حقیقت آدمین
دلبران بند بند ویش لقبی و مذازی
کوی پویش و یسنگست و مشکین عنبرین
زلف ظالم اگر تیشیه بلاغت کافر است
زلف یادم همچو میزان عادل و نصفت گراست
زلف مشکین در بلاغت موج بحر اسود
دانا از بیچ و تابین بحر اجز و مد
حلقه اش گویاب و طوفان بلار امور
ساحل این بحر خسارے بیل مقصد
بحر اسود را به پیش زلف او آبے نبود
حلقه در زلفش نبود و خوف گرد لبے نبود
نقش پاک بصر زلفش کشد از رنگ سپ
مسطر تحریر حیل استاده باشد چمن

زلف بباران

له نصیر شامی مردان
«...»
کوشش بی بی زلف
کلیکنه در سامان
کوشش بی بی زلف
کوشش بی بی زلف

نخه سجان عجم گویند سطر عنبرین		شد نصیر نامور ال سجان خوش چینی	
۳۰	مصراع پچیده زلفش دو تا افتاده است	۶۳۶	معنی پچیده او پیش پا افتاده است
	زلف خوبان عجم دارد اگر دست دراز		دلربائی دلیری در دست خوبان حجاز
همه دل آویز و دلارادگان باشند باز		زلف یار است سر افکنده و هم سر فراز	
۳۱	گرچه زلف خوب رویان اور از می صفت است	۶۳۸	زلف نازک را بعارض سر فرازی صفت است
	زلف او در گردنم انداخت طوقی از کرم		قریم دل داده سرور وان دلیرم
از رخسار کبر و تاسودا زلفش در سرم		همچو زگس در چمن آشفته با چشم ترم	
۳۲	تا آسیرش شد ولم در زلف او کرد دست جا	۶۳۹	می شود دام پریشان با پریشان آشنا
	زلف او از شان چون آشفگی باز نهفت		از عرق صد قطره گوهر بهر باز خویش نهفت

۶۱۶

شبل از مضمون زلفش چون گل رنگین گفت		کلمه پنجم مجموع زلف پنجم شعر گفت	
۶۳۰	دست حسش بر رخ خود زلف جانے شکست	۳۳	سبستانے در آغوش گلستانے شکست
	زلف او خواب پریشانے کہ در شب دیدہ ام		در فراقتش چون نفیرے تا سحر بایده ام
پچھوسے زلف او از فکر و غم کا بیدہ ام		نقش رویے نصیر ایچاست نقش دیدہ ام	
۶۳۱	زلف مشکینے کہ بر رخسار جانان من است	۳۳	ہو بہو تعبیر آن خواب پریشان من است
	کلمه سجان زلف را آرا ترا دو گفته اند		حلقه اش را پندہ شامین ابرو گفته اند
برج میزان انکار بیات او گفته اند		نگہ میزان را عدیل خال ہندو گفته اند	
۶۳۲	گر سخن پنجمے ترا دو گفت زلف بار را	۳۵	چوں ترا زومی زندمواندک بسیار را
	زلف معشوق است بلر گوش او سوراخ ہار		حلقه گیر دہارا و بر مخزن سین ہزار

کلمه ششم مجموع زلف ششم شعر گفت
 دست حسش بر رخ خود زلف جانے شکست
 سبستانے در آغوش گلستانے شکست
 کلمه ہفتم مجموع زلف ہفتم شعر گفت
 زلف او خواب پریشانے کہ در شب دیدہ ام
 در فراقتش چون نفیرے تا سحر بایده ام
 نقش رویے نصیر ایچاست نقش دیدہ ام
 کلمه ہشتم مجموع زلف ہشتم شعر گفت
 زلف مشکینے کہ بر رخسار جانان من است
 ہو بہو تعبیر آن خواب پریشان من است

۲۱۶

کلمه نهم مجموع زلف نهم شعر گفت
 کلمه دہم مجموع زلف دہم شعر گفت
 کلمه یازدہم مجموع زلف یازدہم شعر گفت
 کلمه سولہم مجموع زلف سولہم شعر گفت
 کلمه ہجدهم مجموع زلف ہجدهم شعر گفت
 کلمه نوزدهم مجموع زلف نوزدهم شعر گفت
 کلمه بیستم مجموع زلف بیستم شعر گفت

زلف مبارک

ملک زلف مبارک

سیر او پرچ و سماج و سماج و سماج	کافران زهر چشم از زلف او در خطر است
۶۳۳	هر کرا افمی گز در سد ز شکل ریمان بتلاک خوف هر کافر ز زلفش همچنان
این طناب خیمه حسن است یا جلالتین یارگ گلهاے مشککی یا عروق یا سمن	رشته گلده سستہ یا تار تار سنبلین تار اسرار نفس تار نگاہ است این
۶۳۴	جذب آثار و عروق در رشته شد تشبیه زلف وز گل و گلده سستہ و چشم و نفس تو جبهه زلف
تاریه پریش قول از رشته جان ساختند موسے تن اذافع سوداے انسان ساختند	زیر پریک تارا و صدرا ز پنهان ساختند این بود و چه که زلفش را پریشان ساختند
۶۳۵	زلف یارم عاشق خود را پریشان می کند در سرم سوداے او حفظ رگ جان می کند
سند زلف ترا با سبزه خطا حسن نشسته	شهرت زلف و خطت اشام و مغرب پر نشسته

بهار زلف
نشر بقول منتخب القات
نشر بقول منتخب القات

۲۱۸

زلف مبارک

لے شہزادہ دیوان قیامت

ریا رحیم بیدیا زلف

انتدراج در اصطلاح ذکر کردن

خپ چینی زلف است و بکلی واضح

و ایضا زلف است و بکلی واضح

از اس آوردن و بکلی واضح

چون کسین و ایسی را

این خط اشعار و اس شیرازہ دیوان چشمر	لطف و کردار این قلم از من از زلف و زلف	
۶۳۶	بر زبان یاغبانان مدحت گلزار اوست بر لب مضمون پندان لذت اشعار اوست	۳۹
کوچه زلفش بردار ہے بگلزار اوست سبستان طریقت را همین لعل در ما	گمزد کسین و پر پیچ جز زلف جفا بچو (بوے گل گلشن) رسی است زبنا	
۶۳۷	کس در ظلمات جز خضر طریقت طے نہ کرد سیر ز عتقان کے جز چشم قرخ پئے نہ کرد	۳۰
دو زلف او بلند آتش رخسار اوست سر سرشگان خواباں سرگین آثار اوست	دو دوہ چشم حسین از زلف عنبر بار اوست ہم سوا چشم شان دو سے زلف آثار اوست	
۶۳۸	دو دوہ سجان زلفش در نظر دو دوہ چراغ می برار دوسر کشان او دو دوہ و او از دماغ	۳۱
کیسوشکین رنگ نازہ مشک تار	مشک می ریزد رخسارش زلف مشکبار	

دو دوہ یعنی دو دوہ چسب
زبان قلم
دو دوہ از دماغ بر آوردن
تصنع (دو دوہ از دماغ بر آوردن)
که بقول محرم باک شمشاد

۲۱۹

دو دوہ یعنی دو دوہ چسب
زبان قلم
دو دوہ از دماغ بر آوردن
تصنع (دو دوہ از دماغ بر آوردن)
که بقول محرم باک شمشاد

زلف مبارک

مبارک زلف صبا بوسه همی زلف نگار	سنبل تر در چمن بربوسه زلفیا و نثار
۶۳۹	زین سبب گفتند باو مشرق را زلف صبا در بلاغت زلف شب از زلفا و مشکین قبا
۶۴۰	زلفا و برج بلند و تار و مشکین کند هر و ماه مار خشن زینت ده چرخ بلند زین و تشبیه بلندش لطف مضمون چا چند همی آت مجموعیش ارباب همی آت اپن
۶۵۰	از همین برج بلندش پتی چسبج برین وز همین تار کندش آسمانها بر زمین
۶۵۱	زلف او شان نزول مصحف خارا آت وز نزول وحی زلفا و خطش آت ارا آت تا به تفسیر خط او جا بجا اذکار آت روح اعظم حامل او و علقه سراسر آت
۶۴۳	از نزول آیت زلف پریشان شان خط عارض خط آفرینش جامع قرآن خط
زلف مشکین را بلا گفتند استادان فن	کس بلاگردان زلف یار نبود همچو من

۱۰ زلف صبا باشد در وقت کربلا
۱۱ زلف شب بینی ترا کباب
۱۲ زلف صبا در وقت کربلا
۱۳ زلف صبا در وقت کربلا
۱۴ زلف صبا در وقت کربلا
۱۵ زلف صبا در وقت کربلا
۱۶ زلف صبا در وقت کربلا
۱۷ زلف صبا در وقت کربلا
۱۸ زلف صبا در وقت کربلا
۱۹ زلف صبا در وقت کربلا
۲۰ زلف صبا در وقت کربلا

۶۴۰

<p>ہمچو محبتوں گفت سودا سے عجم دیوانہ وا</p>	<p>زلف لیلی وارو از لیلیاے زلفش انتشار</p>
<p>۵۱</p>	<p>۶۵۸ تاکے از سوداے زلف یا پاشم در تعب روز سامان جیوں خواب پریشانہا شب</p>
<p>زائکہ در میدان عارض قامت و خم شود شانہ او باعث ناچاقی با ہم شود</p>	<p>از تحکرم با سے کاکل زلف او بر ہم شود سہت اور نگاہ سر بند اں کم شود</p>
<p>۵۲</p>	<p>۶۵۹ شانہ بالانشیں چون کاکل افشانی کند زلف نازک زیر دست او پریشانی کند</p>
<p>زانکہ اور ارق کتابی چہرہ را دار و بند فکر فروری بود رنگیں کلاماں را پسند</p>	<p>زلف را گویند ارباب خرد شیرازہ بند در چین زلف عروس از زلف بازم پیرہ بند</p>
<p>۵۳</p>	<p>۶۶۰ زلف او بر گرد عارض رشتہ گلدرستہ کز رخ لب غنچہ گل را بہم پر بستہ</p>
<p>شانہ می نالکہ او احساں فرہوشی کند</p>	<p>زلف خویان جہاں با گوش سرگوشی کند</p>

۱۵ ستا سا با بودی - شامک
 ۱۶ زوت از شوم از دست
 ۱۷ بالانشیں یعنی مسکین
 ۱۸ کاکل افشانی - پریشان کرے
 ۱۹ کلان جہت عارض عکالی در ہم
 ۲۰ زبردست یعنی غنچہ

۲۲۳

۲۱ حفظہ در اس نام
 ۲۲ زردی شاعر
 ۲۳ زردی شاعر
 ۲۴ کز رخ لب غنچہ گل را بہم پر بستہ
 ۲۵ عفتی در ہم

سر بنسرت پذیرش سبلتان نعیم		نقش مضمون از شمیم زلف او بند و کلام
۶۶۳	یکسر مو و صف بوسه زلف را سمری کتم	۵۷
	تازد گوش خلق را از مشک اذ فرمی کتم	
گرچه می بینم بعالم عاشقان صد هزار		از هزاراتم کی ولداوه آن زلف یار
او پریشانست و عشق من بدل دار تو را		از مال کار خود گوید علی سب زور
۶۶۵	دل بزلفش داده ام حال دل شیدا پر	۵۸
	جز پریشانی ندیدم سودا این سودا میر	
یک قلم نقش هزاران معیبه است آنچنان		کز طرازش موبوهر موسه زلف او عیان
یک بانم می کند صدف زلفش نقش جان		صد زبان حاج علی جبرین فکر می کز زبان
۶۶۶	سر بسر شوریده ام از کثرت مضمون بکار	۵۹
	بمچو زلف یار دارم یکسر و سودا هزار	
موسکالی با سه فکر بخت چون محرم زلف		موقلم برداشت بر لوح رقم تصویر زلف

نقش مضمون از شمیم زلف او بند و کلام
 سر بنسرت پذیرش سبلتان نعیم
 یکسر مو و صف بوسه زلف را سمری کتم
 تازد گوش خلق را از مشک اذ فرمی کتم
 از هزاراتم کی ولداوه آن زلف یار
 از مال کار خود گوید علی سب زور

۲۲۵

سر بنسرت پذیرش سبلتان نعیم
 یک قلم نقش هزاران معیبه است آنچنان
 یک بانم می کند صدف زلفش نقش جان
 سر بسر شوریده ام از کثرت مضمون بکار
 بمچو زلف یار دارم یکسر و سودا هزار
 موسکالی با سه فکر بخت چون محرم زلف
 موقلم برداشت بر لوح رقم تصویر زلف

خال مبارک

عنه بزرگواران مبینی کون و دن
در صفت اللغات
عنه سواد طبع و مرکبات
عنه بینه و توت سطران
عنه نکند هیچ باریک بینی
عنه خال خال سکه ای و مقاب
عنه یا شیب و (بزرگواران)
عنه نقطه شک و نقطه بیک

دیدن چو بر صفت خیار خود تفسیر زلف		شد و لا در دیده مده و چون تو قیر زلف	
۹۹۶	یار من بر صنم چون چشم نازک باز کرد	۹۰	خامه بیست بولی تصویر نقش ناز کرد
۳۲	خال مبارک		۲۶
از سواد طبع روشن می کشم تصویر خال		بر سبخ و لمار دارم از وجودش احتمال	
نکته سنجان سخن اتم به تکمیل جمال		از بلاغت در سخن کردند ذکرش خال خال	
۹۹۸	من بجا بخواهش بر عارض ندیدم خال او	۱	نقطه شک و نمش بر عارض مثال او
خال عارض در بلاغت منظر حسن نکات		در سخن خال سیاه به نهد خط حسن آت	
خط پاکش خط کشید و او خاش را نجات		دانه در نسبت نهان شد چون دل نجات	
۹۹۹	تخم ریحا را و لا تا از عرق آب رسید	۲	سبزه خط رخس از دانه خاش رسید

۲۲۶
عنه گزاردند آفتاب
عنه بنام یار آید و اصطلاح
عنه سواد این جهان ظاهر و باطن
عنه خط پاکش خط کشید
عنه او سواد کون و دن

<p>کوکن آرائی شاعر نباشد معتبر از شمال خال رخسارش نیاید در نظر</p>	<p>نکته سخاں اروا باشد تصرف با مگر خال اردو چشم شوکت و در حقیقت به خیر</p>	
<p>۳</p>	<p>خال رخسارش سپند آتش رنگ گل است چین زلفش از تراکت موج پوسه سیل است</p>	<p>۶۶۰</p>
<p>دور خط بر گردش کار دوران حرفه نقطه اش اخال اند صائب و شمشیر</p>	<p>عارض اورا خط او بال ماه نسیم مرکزش از نقطه خالی نشد منت پذیر</p>	
<p>۳</p>	<p>اتحز بریح سعادت مرکز پر کار حسن خال عارض می فراید رونق رخسار حسن</p>	<p>۶۶۱</p>
<p>خط نمیدهم چنان عارض پاکش دمید سبز شاه شاداب در گلشن ز تخمش کرسید</p>	<p>در شمال خال مشکین کن رخسارش نمید بانجان گوید که آبه تخم ریجان ارسید</p>	
<p>۵</p>	<p>از عرق شد دانه خالش بروی پاک سبز تخم قابل می شود در خطه نمناک سبز</p>	<p>۶۶۲</p>

کلمه شکسته نیستند شاعر
 کلمه در کمال است
 کلمه صاحب صفای است
 کلمه در کمال است
 کلمه در کمال است

۲۲۶
 کلمه در کمال است
 کلمه در کمال است
 کلمه در کمال است

<p>سخت خاش چون پند از آتش خساریار حال وزین وجود در شمال آسگار</p>	<p>سخت خاش چون پند از آتش خساریار سحر باطل کند این خانه محب زنگار</p>
<p>۹</p>	<p>۶۶۶ حال را بر رخ مگر کرد او به سحر هشوه بند ورنه بر آتش کجا آرام می گیرد سپند</p>
<p>می نمایند از رسایل صحت اقوال را فکر فیضی می نماید شرح این اجمال را</p>	<p>می کشد اهل شمال صورت اشکال را لفظه سوپوم او به فرض کردم خال را</p>
<p>۱۰</p>	<p>۶۶۶ صورت حال من و آن خالی خسایش کیفیت در میان هر دو منسوق نقطه او اندکیت</p>
<p>در وجود خالی او دار و شمال احوال قول فردوسی در حسن صورت حسب حال</p>	<p>خال مشکین نکته حسن است و نقش جمال اگر قیاس خالی گیرد صورت فرض محال</p>
<p>۱۱</p>	<p>۶۶۸ دل پر از سودا سے خال خط بود پیش نظر زانکه این جا در نمی گنجد سیر سوک دیگر</p>

له از رقی بر روی - شاعر
 که سوپوم از دست ۱۱
 لفظه سوپوم لفظه سوپوم
 که در خانه نبودن هم میسر
 لفظه نیمی شاعر سوپوم
 که سوپوم از دست ۱۱
 لفظه فردوسی شاعر سوپوم
 که سوپوم از دست ۱۱

خال بیمارک

طہ برہم کردن یعنی از کف دست

نقطہ برہم کردن یعنی از کف دست

فلک (مذہب) شاعر

عنوان کلمہ سوم اور دست مال

عنوان کلمہ سوم اور دست مال

ایں رسید نہایت آہوز لطف را برہم کند	چشم آہوتے نگاہش ہیچو آہورم کند
فکرت وحشی خناسے خال را محکم کند	ولف برہم نقطہ موہوم را برہم کند

خال مشکیتش کہ زیر زکس جاہ وقتا و	۶۶۹
در بیابان نافہ مشکے است کز آہونفا و	

در بلاغت فتنہ زانو و آرنیک اخترے	خال عارض نقطہ شبکوں مشک و عنبرے
کفری شیر از گوید خال بہتہ و کاٹے	معنی خالے جوانمرد و نشان لشکرے

خال بر رخسارِ جاناں گرنہ باشد گو مباحش	۶۸۰
ہندوئے نزدیکِ قرآن گرنہ باشد گو مباحش	

زانکہ دار و بڑ خط خطا قدرت اعتبار	نقطہ مشک را نحو اہد مصحف رخسار یار
حسن استدلال دانش وال بر جن عذار	صحت قرآن بصا و چشم او شد آشکار

صفوہ رخسار اور احتیاج خال نیست	۶۸۱
در خط آیات مصحف نقطہ بردال نیست	

عنوان کلمہ سوم اور دست مال
عنوان کلمہ سوم اور دست مال

۶۶۰
۶۸۰
۶۸۱

<p>از شمال تکلف شد خال بر عارض نمود بر روان اقدیت جانی فرستادم درود</p>	<p>فکر تم چون چشم در خواب تنایتش کشود چون نقاب حسن یارم دوسه ناکامی نمود</p>
<p>۱۵</p>	<p>اسے بگور خویش برقی عشق خال عنبریں دانہ چوں موریابد می برد زیر زمین</p>
<p>ہر چو می سوزد مگر از چشم گردو نا پدید داستان کفر اور روشن شد از فکر وحید</p>	<p>کس برو سے آتشینش دانہ خالے نیدید چون سیخ خالے برو سے روشن خواباں سید</p>
<p>۱۶</p>	<p>خال یار خویش را در دل گشتے دادہ است دل بدست بند و آتش پرستے دادہ است</p>
<p>گو بر خمارش نبوذ نیت اشعار است غیر مرنی را نمودن جادو افکار است</p>	<p>اسے قولاً تصویر خالے را کشیدن گار است نقطہ موہوم ایجا نقش خال یار است</p>
<p>۱۶</p>	<p>نکتہ سخی با سے تو بہ چرخ کارے کردہ است نقطہ زرتیش را خال عذابے کردہ است</p>

لہ قباہۃ خاطر عورتی
مگر اسم از دست
نقطہ زرتیش را خال یار است
نقطہ موہوم ایجا نقش خال یار است
نقطہ سخی با سے تو بہ چرخ کارے کردہ است

نقطہ زرتیش را خال یار است

گوش مبارک

گوش که از آن آید یعنی گوش پنهان در بدن است

گوش مبارک (اصطلاحات)

گوش مبارک (اصطلاحات) که در صورت است

۲۸	گوش مبارک	۳۳
من بر اقوال فضائل برکتش گوش پوش		خاتم گردید چون آماوه تصویر گوش
نقشبندان شمائل حقیقت پرده پوش		راویان معتبر را یا قسم محض خوش
	چشم دید خواب در تصویر او بر دم بکار	۶۸۵
	حسن گوش پاک سا در نقش آوردم بکار	
دست صنع من سمنه کلک را همیشه کرد		چون دست کرده ام بهزاد گوشت تیز کرد
گوش او مالیدم و از سر کتی پر سینه کرد		شوخ طبعش و کلام بر چند بیت و نیز کرد
	گوش تا گوش از نکات صنع چون آگاه شد	۶۸۶
	همچو اسپ خوش عنان ثابت قدم بر راه شد	
گوش گل از بهجت او گوش آرای سخن		گوش آواز و صفت گوش گل اندر چین
گل شود سرگوشی گل در جو اریاسمن		چون شود آماوه گلگشت گل خیار من
۳	گوش گل ترمی شود از بهجت آن لاله خام	۶۸۷

گوش مبارک (اصطلاحات) که در صورت است

۲۳۲

گوش مبارک (اصطلاحات) که در صورت است

کوشش

کوشش در چشم من آینه انوار گفت
کوشش در گوش نازک اگل بے خاک گفت
کوشش در زبان خورشید قطره بار
کوشش در لب و چوون بر گل در بهار
کوشش در شکست فین دانه های آبدار
کوشش در ریاضین قریب یاب شد تشبیه کوشش
کوشش در یاب لک کس کوشش غم و فروش
کوشش در چمن در چمن رنگ گل گلزار گفت
کوشش در چمن من آینه انوار گفت
کوشش در گوش نازک اگل بے خاک گفت
کوشش در زبان خورشید قطره بار
کوشش در لب و چوون بر گل در بهار
کوشش در شکست فین دانه های آبدار
کوشش در ریاضین قریب یاب شد تشبیه کوشش
کوشش در یاب لک کس کوشش غم و فروش
کوشش در چمن در چمن رنگ گل گلزار گفت
کوشش در چمن من آینه انوار گفت

کوشش می گرد گل از وصف گل گمشش درام

گل کوشش از بنا کوشش نخل برگ گل است
موسه چیاں بو بو در دامن گل سبیل است
رسته گوشت در نگاه مو شگافان کاکل است
موقلم در زحمت انعمه زخم چن سبیل است

در گلستان کوشش نازک خنده صبح چمن
جلوه حسن بنا کوشش بهار یا سمن
۶۸۸

کوشش اگل موسه و چوون بر گل در بهار
ایر موسه کوشش از زب خورشید قطره بار
می کند بر موسه کوشش گل بر خود را نشا
کوشش در شکست فین دانه های آبدار

کوشش در ریاضین قریب یاب شد تشبیه کوشش
جو بهر در یاب لک کس کوشش غم و فروش
۶۸۹

فکر تم آس کوشش نازک اگل بے خاک گفت
نزد اش چشم من آینه انوار گفت
یاغبانش در چمن رنگ گل گلزار گفت
فکر حیوایه سخن ویزه اسرار گفت

قطره آبی که از روس بنا کوشش حکید
۶۹۰

کوشش در گوش نازک اگل بے خاک گفت
کوشش در زبان خورشید قطره بار
کوشش در لب و چوون بر گل در بهار
کوشش در شکست فین دانه های آبدار
کوشش در ریاضین قریب یاب شد تشبیه کوشش
کوشش در یاب لک کس کوشش غم و فروش
کوشش در چمن در چمن رنگ گل گلزار گفت
کوشش در چمن من آینه انوار گفت

۲۳۳

گوشت نازک

له غده صلبه عجانز شاخص
مردت در چو کبر شکر سوم از دست
بجز شکر است که در قوام
که بود و در غده صلبه شکر
راخت و جویست شیر از تشبهات
اشاره او می کرد ۱۰
۱۱
۱۲

این بلورین قیف میناے بلورین گردن است	
زلف مخصوص طراز اینکه سفید گفته اند	گوشت نازک آبشیر سخن گل گفته اند
موسه گوشت پاک امزنگ کامل گفته اند	فخرت عجز را آننگ بلبل گفته اند
۶۹۳	که دماغت را بگلشن تاب شور بلبل است
	پروده پاسه گوشت تو نازک تر از بزرگ گل است
نزد گوشت جهان در لطافت همچو شیر	نرمی او در لطافت آبرو زیز حریر
من بصف جوست شیر همچو فراد هم میر	مخلص از توصیف شیر شد بخت گوگیر
۶۹۵	دید چون فراد جوست شیر از پائین گذشت
	در دوش صبح بنا گوشت از رخ شیر گذشت
در شب زلف تو هتای بنا گوشت عیان	حلقه در گوشت بنا گوشت تو زلف هوشان
زلف مشکین ناز بر همسایگی دارد از ان	چشم دیدوست در عالم ولایه مع حلا
۶۹۶	شام وصل یار از همسایه گوشت گرفت

۱۰
۱۱
۱۲
نور در ۱۰
نور در ۱۱
نور در ۱۲

۲۳۵

۱۰
۱۱
۱۲
نور در ۱۰
نور در ۱۱
نور در ۱۲

بیوفازین گوش بشنید و بد زنگوش کرد		
زرد گوشت بیاض صبح را سازد بخل	جو هر خورشید از شرم عرقش منمخل	
از بنا گوش تو هر چرخ را سوزیدل	ماه کامل را طبیعت از فروغش منمخل	
صبح از حسن بنا گوش تومی کرد سپید	آخر شب ز هتالش نه گرد و نا امید	۶۰۰
در وضو آیکه ریزد از بنا گوش تو یار	گوهر آویزه بنماید چشم آبدار	
در چین از برگ گل باشد گلاب قطره بار	دلبر از لپچی مضمونست صاب شمس	
قطره آبی که چشمش بر بنا گوش تو دید	گویا از برگ گل یک قطره شبنم چکید	۶۰۱
صبح از گوش سپید و شام از زلف سیاه	ما بتاب زرد گوشت ز رخسار چو ماه	
آفتاب از عارض زلفت نیاید در نگاه	عارض تو آفتاب زرد گوشت بگناه	
چشم من صبح بنا گوش تو چون بنید بنجواب		۶۰۲

له از یک گوش بشنید که دارد
 گوش دیگر کردن سوزد گوش
 تا به از استخوان کردن بوی فانی
 این علامت است بجهت
 به اعتقاد رسا
 زبان دارند
 آبدار صفت گوشت
 در صفات

۲۳۶

صاحب صفات
 سرور چشم بود از دست
 عارضی دید بخارینه
 است (تخصیص الطقات)

گوشه بیدار

کتابت در روز - کتابت در روز
بیتاب صفا (اصفا اللغات)
کتابت در روز - کتابت در روز
کتابت در روز - کتابت در روز

طالع بیدار من داند برآمد آفتاب		
صبح از باغک نمودن چشم من گروید باز	فردا احسان شیر بر دم شب لطف دراز	
زیر گوش تو باشد اول وقت نماز	سجده زیر طاق ابرو ساختم با صد نیاز	
راحت خواب سحر صبح بناگوشت ربود	۶۰۳	
۱۹	دل میا دروس روشن از خدا غافل نبود	
یا صبح زرد گوشش بچشم آورد سحر	شب چلگشت چمن گل تر در نظر	
چون گل خورشید صاب گم از خود بی خبر	چون کین اتفاق آن مهرین شد جلوه گر	
۲۰	دیده ام تاب صفا آن بناگوش آورد	۶۰۳
چون در آویزه گوشه بدوش دایره	می چکد لب لطافت از بناگوش تره	
زنگ و بولیش همچو برگ گل لطافت پرور	در بهارستان گل تراست آتش جوهره	
۲۱	گر به پیران چو گل چلک زخم معذور دار	۶۰۵

۲۳۸

گوشی مبارک

تفسیر از تفسیر گوشت است
 ریویز (بزرگ گوشت)
 (زیادتی) گوشت زیادتی
 (زیادتی) گوشت زیادتی
 (زیادتی) گوشت زیادتی

زانیکی سیما بے ز شبنم آسمان کردش گوش		
در حکم اونیس دار و سر و کارے کیس	ریچک واپس می گرد و صدائے زین قفس	
سائے راز سخن در دل نمی باشد پوتا	از براسه داد خواہاں گوش او فریاد رس	
۲۵	گر نبود سے رہ گذر چوں گوش مر اعضائے تن	
۲۹	تنگ می شد در جہاں گفت گورہ بر سخن	
	سرخ می بود چمن زرد او در جمال	
	بو اعجب نگ شفق ہم در جنوب ہم شمال	
۲۶	صبح را در خون دل حل کرده حین گوش او	
	تا بنا گوش شش چنین پرورہ حین گوش او	
	واد گل گوش شمع درستان منکر من	
	از بنا گوش تو اے ترک سمن بو گلبدن	
۲۷	گل فدا سے نرنگ گوشت و گوش گل گراں	

۲۳۰
 در جہاں تفسیر از تفسیر گوشت است
 ریویز (بزرگ گوشت)
 (زیادتی) گوشت زیادتی
 (زیادتی) گوشت زیادتی
 (زیادتی) گوشت زیادتی

کوشش و کوش

از کوشش تا کوشش در لغت
کوشش و کوشش در لغت

کوشش و کوشش در لغت
کوشش و کوشش در لغت

کوشش و کوشش در لغت
کوشش و کوشش در لغت

از مضامین گل کوشش تو بلبل نغمه خواں		
کوشش گل و صف گل کوشش ترا کوشش کرد	اضطرار پیش بلبل پر نغمه را خاموش کرد	
برگ نیز گل چو مژگ کوشش را گلپوش کرد	بلبل خاموش را بے برگیش در هوش کرد	
۴۱۲	برگ ریز آن چمن چون دید در فصل بهار	۲۸
عند لیب نغمه زن شد بر گل گوشت شمار		
از بنا کوشش نخل شد کوشش خوبان چهاں	می چکد آب از در آویزه کوشش بتاں	
طبع من باشد بوصف کوشش او گوهر فشاں	داد فکرم داده گوید اشرف ماثر نذراں	
۴۱۳	تاسخن بایت ولا مشهور بحر و بر شده	۲۹
کوشش دریا آب برد و نام او گوهر شده		
شکر حق کو بر صفات کوشش خود گوشتی نهاده	کوشش بر حرم کوشش و از سخن گردید شاد	
از کمال شوق بر تصویر خود چینی کشاد	بر زبان شعری فطرت فرخ ترا د	
۴۱۴	از صفات کوشش مضمونے فرو و مگذشتی	۳۰

کوشش و کوشش در لغت
کوشش و کوشش در لغت

کوشش و کوشش در لغت
کوشش و کوشش در لغت

کوشش و کوشش در لغت
کوشش و کوشش در لغت

لب ببارک

کله گوش کردن که نفع بسیار است

در مقام حصول لبر و کایابی این روزی

آمان باشد کایابی را می شود از آن

کله گوش کردن که نفع بسیار است

در مقام حصول لبر و کایابی این روزی

آمان باشد کایابی را می شود از آن

کله گوش کردن که نفع بسیار است

گوش کردن که جائے گفتگو ننگذاشتی

۲۹ لب ببارک ۳۳

لوح نقش چون لب دندان تصویر لیش
اسے اولاد ارم لب دندان تصویر لیش

خامه لگشت در دندان تصویر لیش
می کش لب راتہ دندان یہ تصویر لیش

زلف و شکیں خامه را در نقش سر گردان کند
جوش شجرف آمد را چون حوض لب گردان کند

چون لب دندان را در لب دندان می گزود
اسے اولاد این کار نازک کلمه را می سزود

می ندانی هر کس را بهر کار ساخته
میل اورا از ازل در خاطرش انداخته

چشم آبی را بجن صفت من باز کرد
تأبه تصویر حکم دست من ایجاد کرد

گرده تصویر را چون خامه پر و از کرد
خنده در جن لب نمود و نقش ناز کرد

کله لب دندان که نفع بسیار است

۶	<p>تا دہائش لب زند نشود ز ہم کیم جدا چوں زبانش لب زند در دم شود از ہم جدا</p>	۶۲۰
<p>در لب او چون ضمیر شتر را ز دہاں آن عیاں مانند لفظ و ایرج مضمون نہاں</p>	<p>ہر لب حرف آفرینش مصدر لطف باں آن لوح و لوح ازین این بود مشتق از اں</p>	
۷	<p>در بیان ہر دو لب تکراری بنیم مدام زا آنکہ میدارند لب با در دہاں او کلام</p>	۶۲۱
<p>ہر یکے زان بچو گل از گلے برگ ترے یا بود یا قوت و مرجاں یا عشق و گوہرے</p>	<p>در گلتاں ہر دو لب یک غنچہ چاں پرورے یا اناریں شربتے یا شہد و قند و شکرے</p>	
۸	<p>از صفاتش نورس و رنگیں سخن رنگیں بہار شکرین شکر شکن گوہر نشان و آبدار</p>	۶۲۲
<p>حرف شیریں اپند و سخن و گفناں خویش صاحب پے باک می گوید و آلا با بار خویش</p>	<p>قندریو بار ما از لعل شکر بار خویش می ندارد جنگ و رکوش لب از اسرار خویش</p>	

کلمہ سب زدوں - یعنی خاصو شکرانہ
در ہر حرف و کلمہ شکرانہ
کلمہ سب زدوں - یعنی خاصو شکرانہ
کلمہ سب زدوں - یعنی خاصو شکرانہ
کلمہ سب زدوں - یعنی خاصو شکرانہ

۲۳۳
کلمہ سب زدوں - یعنی خاصو شکرانہ
کلمہ سب زدوں - یعنی خاصو شکرانہ

9	بوسه ریزو جاسے حرف از لعل شکر بار تو	۶۲۲
	جنگ باشد گوش و لب ابر سر کفزار تو	
خوش و خوش و شیرین و شیرین پرده آہنگ خوش آہنگ و نگین آستان		گفتہ اند اور لب حرف آفرین این زبان ہم شکر بار و شکر ریاست ہم شکر فشان
۱۰	در لطافت عند لب نغمہ خوانش گفتہ اند	۶۲۳
	در فصاحت طوطی شیرین با نغمہ گفتہ اند	
وز بنیدمان بزم خوش تر از خوش کفزار بلبل آستان سر کردش گل گلزار		از فصیحان عرب لعل تو شکر بار نام از عروسان چین شد غنچہ گلزار نام
۱۱	غنچہ نماید لب بزم اموش در سیر چین	۶۲۵
	بشگفتد این غنچہ سر بستہ بنگام سخن	
وز لب گویند او تو دید و صفیہ بزم وز سخن کرد و آفتاب آستان از زبان		از لب خاموش او گویند اورا بے و با از سکوت او بیوتت میدانی شہ عیان

کتابخانه عظیمہ کتب خانہ از

۲۴۵

کتابخانہ

۴۵	<p>لعل بار ابر غلط نامند یا قوت خوش آب ریخت از رنگ لبش اشک جگرگون آفتاب</p>	۱۱
<p>در چمن مرغ شکر ریزه ندیدم اینچنین طوطی شکر شکن حسن ز لعل شکرین</p>	<p>باشگر گفتار خود شیرین سخن حرف آفرین حزین او پیداست در گلشن ز مضمون جزین</p>	
۴۶	<p>شکرین لعلش حزین گردید چون شیرین بیان چون مژه نقاره طوطی در چمن شد خون نشان</p>	۱۲
<p>صبح از لعل لبش پیداست آثار شفق از کتابی چهره لب تاب چو گرداندم ورق</p>	<p>شب یک خمیازه ز انگشتر مکرر دیدم شوق صائب از مضمون شیرینت برت است آسود</p>	
۴۷	<p>بر لبش افتاد چون چشمی ز اختر صبح را از خجالت آب شد قدم مکرر صبح را</p>	۱۳
<p>از ورق گردانی لب در کتاب چه بار از دولب کرده و در بالاقدر لعل آن بخار</p>	<p>دیدم دام تکرار مضمون همچو دندان شماره گفتاندا و را دواتش شاعران با و خوار</p>	

لعل حزین اسفندی - شاعر
مهر آفتاب کز غم
صائب صاحب مقامی - شاعر
حزین از تشبیه مضمونش در شکرین
کرده ایم
صائب برستاندک - حاصل خدمت
(آصف اللغات)

۲۳۹

صائب در بالا بعضی مضمونش را
در کتابش نقل کرده است
مضمونش در شکرین و آتش چندان

۱۳	ویدہ تا تکرار آل لب ہاے شیریں ویدہ آست	۶۳۸
	معنی قدر مکرر غمگینی فہیدہ آست	
	سائیر لبریز وارو از زبان خودیدست یار حافظ باوہ خواست لب او پست	
۱۵	باوہ تلخ از لب شیریں لبان خوش صفات	۶۳۹
	راست گوید و رحلاوت می برد آب از نبات	
	از شگاف نور لب می نماید انگشتان دارم از شیرینی مضمون جامی اعتراف	
۱۶	سیوہ از جوشِ حلاوت چاک پیدامی کند	۶۴۰
	این لب شیریں شگاف پاک پیدامی کند	
	کتاب حیوان جان منی بخشد گیسے بعد از نبات چون غمی دانم و لاجان بخشی لب از صفات	

کلمہ شاعر سے مراد کلام شاعر
والا دوست

کلمہ شاعر سے مراد کلام شاعر
والا دوست
کلمہ شاعر سے مراد کلام شاعر
والا دوست

۲۵۰

کلمہ شاعر سے مراد کلام شاعر
والا دوست
کلمہ شاعر سے مراد کلام شاعر
والا دوست

۱۶	آنکه شربت زان لب جان بخش بارم خورده است	۶۴۱
	در نگاهش آب حیوان همچو خون مرده است	
۱۸	تا به لعل جان نغمه ای او چه باشد انوری	۶۴۲
	لطف مضمون غشی هرگز ندارد در تری	
۱۸	پیش لعل او که هر یک مرده را جان پرور است	۶۴۲
	هر که ز اعجاز سیخادم زندگونی خراست	
۱۹	لعل او انگشته دست بیغان عرب	۶۴۳
	و چه مضمون بلخ شاعر طاهر لقب	
۱۹	خاتم لعل لبش را هر که در چشم آورد	۶۴۳
	همچو خاتم از دهن انگشت بیرون آورد	
۱۹	با دبان رشک گل کلفت گشتن لب است	۶۴۳
	لطف مضمون گرامی حسن عرض طلب است	

له از ده شلوغ است
 لکونی غنچه در شورا
 کفنی شامی
 منزه در سر کرده ام
 عه استار بیجا است
 ن ک
 ن شامی
 ن زبان از دهن

۱۵۱

اشاره قاطره
 در چشم سوم مال دست
 لب تاب ازین لب تاب
 صفتی شامی
 در چشم سوم مال دست

بہ پتارک

۱۰ آتش بیان یعنی تیز زبان و کلام
۱۱ آتش بیان (پہا) (پہا)

۱۲ آتش بیان (پہا) (پہا)

۱۳ آتش بیان (پہا) (پہا)

۱۴ آتش بیان (پہا) (پہا)

۱۵ آتش بیان (پہا) (پہا)

۱۶ آتش بیان (پہا) (پہا)

۱۰	تا نبات از مجلبت شیریں لب و آب شد	۶۳۴
	لعل از لعل لب او شربت عتاب شد	
۲۱	از لب لعل سخن را آب رنگ و گلش است	۶۳۵
	شعله نطق مرا یا قوت سنگ آتش است	
۲۲	لعل او ہر کہ لبے از خندہ شیریں می کند	۶۳۶
	پر توش و سخن چراغ حسن پروں می کند	
در جواب سائلے شکر شکر شیریں مقال		آں لب گویا باغ نموشی است و ائم بے سوال
شکرین مقال لب افکر دانش حسب حال		وصف لعل شکرین میں میں از فکرے محال

۱۷ آتش بیان (پہا) (پہا)

۱۸ آتش بیان (پہا) (پہا)

۱۹ آتش بیان (پہا) (پہا)

۲۰ آتش بیان (پہا) (پہا)

۲۱ آتش بیان (پہا) (پہا)

۲۲ آتش بیان (پہا) (پہا)

۲۳ آتش بیان (پہا) (پہا)

۲۴ آتش بیان (پہا) (پہا)

۲۵ آتش بیان (پہا) (پہا)

۲۶ آتش بیان (پہا) (پہا)

۲۷ آتش بیان (پہا) (پہا)

۲۸ آتش بیان (پہا) (پہا)

۲۹ آتش بیان (پہا) (پہا)

۳۰ آتش بیان (پہا) (پہا)

۲۵۲

۳۱ آتش بیان (پہا) (پہا)

۳۲ آتش بیان (پہا) (پہا)

۳۳ آتش بیان (پہا) (پہا)

۳۴ آتش بیان (پہا) (پہا)

۳۵ آتش بیان (پہا) (پہا)

۳۶ آتش بیان (پہا) (پہا)

۳۷ آتش بیان (پہا) (پہا)

۳۸ آتش بیان (پہا) (پہا)

۳۹ آتش بیان (پہا) (پہا)

۴۰ آتش بیان (پہا) (پہا)

۴۱ آتش بیان (پہا) (پہا)

۴۲ آتش بیان (پہا) (پہا)

۴۳ آتش بیان (پہا) (پہا)

۴۴ آتش بیان (پہا) (پہا)

۴۵ آتش بیان (پہا) (پہا)

۴۶ آتش بیان (پہا) (پہا)

۴۷ آتش بیان (پہا) (پہا)

۴۸ آتش بیان (پہا) (پہا)

۴۹ آتش بیان (پہا) (پہا)

۵۰ آتش بیان (پہا) (پہا)

کتاب سیرت مراد بن بلبل
در بیان سیرت
تفسیر پروردگار
در بیان سیرت
تفسیر پروردگار
در بیان سیرت
تفسیر پروردگار

۲۶	در سیرت ما یم نهان حسن چنانکه کرده اند	۴۵۰
	گویند در غنچه او بوستانه کرده اند	
۲۷	سیرت بلبل سیرت شد زاب پیش سیرت کلام	۴۵۱
	صاحب از مضمون سیرت بن باز و کلام	
۲۸	تفسیر در کرامت سحر اے قیامت زینهار	۴۵۲
	او زگر و دو کو خاطر داشت لعل آبدار	
۲۹	یا رطب یا انیس یا قند مصری یا شکر	۴۵۳
	کاغذ باشد بنانی کلک با چون نیشکر	
۳۰	فکر جاشی اے قول با فکر مخلص شد قریب	۴۵۴
	از دو لب قند مکر می نماید آن این	
۳۱	لاله گل سرد و بر رنگینی او یک باش	۴۵۵
	شده حسین شهدی از رنگ او رنگین باش	

۲۵۶
اول مال دوست
تفسیر پروردگار
در بیان سیرت
تفسیر پروردگار
در بیان سیرت

لب بيمار از شکر و شکر بود
 که در شکر و شکر است
 لب بيمار از شکر بود
 که در شکر و شکر است
 لب بيمار از شکر بود
 که در شکر و شکر است

۳۲	گر شراب از ياد لعلش و مزه در ساغر	۶۵۶
	در و احمر خنده بر شبنم زنده در ساغر	
۳۳	گرچه در نماز و ادا کردید حسش پرده سوز	۶۵۶
	از لب شکر نشانش می چکد شیر به بنوز	
۳۴	زلف مشکینت گس از بضمون خیال	۶۵۸
	گرچه گوید سالک فروزی شیرین مقال	
۳۵	هر کس خواهد شود با شکر لب هم نفس	۶۵۸
	میشود هر جا که شیرینی است خونا گس	
۳۶	در بهار عارض او همچو گل بشکفته ام	۶۵۸
	لعل لب او چون علی قائم به آتش گفتم	

۲۵۶